

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostního managementu

Katedra krizového řízení

Povodně v obci Troubky v roce 1997 a v roce 2010

Bakalářská práce

Floods in the village of Troubky in 1997 and 2010

Bachelor thesis

VEDOUCÍ PRÁCE

Ing. Karel Malinovský

AUTOR PRÁCE

Tereza Skalská

Praha

2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Praze dne .....

.....
Tereza Skalská

Anotace

Tato bakalářská práce se zabývá povodněmi z roku 1997 a 2010 v obci Troubky. Zaměřuje se na příčiny vzniku povodní, zasahující složky, způsobené škody a protipovodňová opatření. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části jsou vymezeny základní pojmy v oblasti povodní, stupně povodňové aktivity, jak se povodně dělí a také složky IZS. Dále je v této části uvedena legislativa související s povodněmi a protipovodňová opatření. V praktické části byla použita metoda rozhovoru a jsou zde uvedeny jednotlivé otázky kladené respondentům. Cílem této práce je zjistit, jaká protipovodňová opatření byla v době povodní a jaká jsou dnes. V závěru této práce je shrnutí všech poznatků, návrhy a doporučení.

Klíčová slova

mimořádná událost, povodeň, následky, pomoc obci, legislativa, protipovodňová opatření, složky IZS, povodňový plán, povodně 1997 a 2010

Annotation

This bachelor's thesis deals with the floods of 1997 and 2010 in the village of Troubky. It focuses on the causes of floods, the affecting components, the damage caused and anti-flood measures. The work is divided into a theoretical and a practical part. In the theoretical part, the basic terms in the area of floods, the degree of flood activity, how floods are divided and also the components of IZS are defined. This section also includes legislation related to floods and anti-flood measures. In the practical part, the interview method was used and the individual questions asked to the respondents are listed here. The aim of this work is to find out what anti-flood measures there were at the time of the flood and what they are today. At the end of this work is a summary of all findings, suggestions and recommendations.

Key words

emergency, flood, consequences, assistance to the municipality, legislation, flood protection measures, IZS units, flood plan, floods 1997 and 2010

Obsah

Úvod.....	6
I. TEORETICKÁ ČÁST.....	8
1. Povodně.....	8
1.1 Související základní pojmy.....	8
1.2 Dělení povodní.....	10
1.3 Stupně povodňové aktivity.....	11
1.4 Povodňové plány.....	12
1.5 Činnost povodňových orgánů při vyhlášení krizových stavů.....	14
2. Legislativní vymezení.....	18
3. Složky Integrovaného záchranného systému a jejich činnost při povodních.....	21
3.1 Hasičský záchranný sbor.....	22
3.2 Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany.....	24
3.3 Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby.....	25
3.4 Policie České republiky.....	26
3.5 Ostatní složky.....	26
3.4.1 Vyčleněné síly a prostředky.....	27
3.4.2 Ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory.....	27
3.4.2.1 Celní správa.....	27
3.4.2.2 Vězeňská služba České republiky.....	28
3.4.3 Ostatní záchranné sbory.....	30
3.4.3.1 Báňská záchranná služba.....	30
3.4.3.2 Vodní záchranná služba Českého červeného kříže.....	30
3.4.3.3 Horská služba.....	30
3.4.3.4 Svaz záchranných brigád kynologů České republiky.....	30
3.4.3.5 Speleologická záchranná služba České speleologické společnosti.....	31
3.4.4 Orgány ochrany veřejného zdraví.....	32
3.4.5 Havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby.....	33
3.4.6 Zařízení civilní ochrany.....	33
3.4.7 Neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím.....	34
3.4.7.1 Český červený kříž.....	34

4.	Povodňová opatření	36
4.1	Technická protipovodňová opatření.....	37
4.1.1	Hráze	37
4.1.2	Poldry	37
4.1.3	Přehrady.....	38
5.	Obec Troubky	39
5.1	Základní geografické údaje.....	39
5.2	Základní hydrologické údaje	40
6.	Povodeň v Troubkách 1997 a 2010	41
6.1	Charakteristika	41
6.2	Příčiny vzniku	43
6.3	Složky zasahující při povodních	43
6.4	Škody	44
7.	Protipovodňová opatření v Troubkách	46
7.1	Protipovodňová opatření v roce 1997	46
7.2	Protipovodňová opatření v roce 2010 a dnes.....	46
7.3	Protipovodňová opatření do budoucna	50
7.4	Návrh opatření	50
II.	Praktická část.....	51
8.	Metoda rozhovoru	51
9.	Rozhovory s občankou, starostou obce a bývalým velitelem hasičů.....	52
	Závěr	56
	Seznam literatury	59
	Seznam zkratk	64
	Seznam příloh.....	65

Úvod

Povodně jsou jednou z nejčastějších přírodních katastrof, které se na území České republiky vyskytují. Jelikož se jedná o katastrofu způsobenou přírodními jevy, nelze ji odstranit, eliminovat nebo ovlivnit. V lidských silách je však vybudovat různá opatření a zmenšit tak škody, které povodeň dokáže napáchat, ať už se jedná o materiální škody nebo újmy na lidských životech.

Následky jsou ve většině případů katastrofální a tyto následky přetrvávají ještě několik dalších let. Největší povodně přišly na území České republiky v roce 1997, kdy voda postihla Moravu, Slezsko a Východní Čechy.

Obec Troubky je vesnice nacházející se na Přerovsku stejně jako vesnice, ve které bydlím, a proto jsem si toto téma zvolila jako téma závěrečné práce. Tato obec je především spojována s událostmi, které se staly v roce 1997 a 2010. Těmi událostmi v uvedených letech jsou povodně. Cílem této práce bude především porovnání povodní v roce 1997 a v roce 2010 a také na opatření a jejich vývoj do současnosti a případně i co se chystá do budoucna.

Práce je rozdělena na část teoretickou a na část praktickou. V teoretické části bude čtenář seznámen se základními pojmy souvisejícími právě s povodněmi, které jsou pro pochopení problematiky velmi důležité a s členěním povodní. Dále v této části bude vymezena legislativa a obecná povodňová opatření. V teoretické části budou dále popsány jednotlivé složky integrovaného záchranného systému, a to jak základní, tak i ostatní, neboť tyto složky hrají důležitou roli při řešení takovéto mimořádné události. Závěr teoretické části bude věnován konkrétním informacím o samotné obci Troubky. Budou zde uvedeny geografické a hydrologické údaje. Následně budou charakterizovány jednotlivé události z pohledu příčin vzniku, které složky se podílely na řešení situace a jaké škody byly způsobeny. Poslední kapitola této části je věnována jednotlivým opatřením nacházejícím se na území této obce. Budou rozebrány opatření v roce 1997, 2010, jejich vývoj do současnosti a také plány do budoucna.

Praktická část byla provedena metodou rozhovoru. Rozhovory jsou vedeny se 3 lidmi různého postavení. První rozhovor je veden s obyvatelkou Troubek,

druhého rozhovoru se účastnil pan starosta obce a třetí rozhovor je veden s bývalým velitelem místních hasičů.

Rozhovory jsou vedeny za účelem zjištění pohledu na opatření proti povodním každého z nich, z jiných pozic a postavení a jak vnímali jednotliví respondenti situaci v roce 1997 a v roce 2010.

V závěru této práce budou posouzeny obě události z pohledu průběhu, řešení a opatření s přihlédnutím na provedené rozhovory.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1. Povodně

Jedná se o nejrozšířenější mimořádnou událost na území České republiky, jejíž dopady bývají v některých případech katastrofální. Tato mimořádná událost si vybírá tu nejvyšší daň, a to v podobě nejen materiální, ale hlavně v podobě lidských životů.

Existuje spousta definic pro povodeň. Pro potřeby práce byla zvolena definice ze zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), kde je povodeň definována jako „přechodné výrazné zvýšení hladiny vodních toků nebo jiných povrchových vod, při kterém voda již zaplavuje území mimo koryto vodního toku a může způsobit škody.“¹

1.1 Související základní pojmy

Odborné pojmy jsou základem pro komunikaci v krizovém řízení. Jestliže komunikace mezi orgány krizového řízení má být smysluplná a efektivní, potom je zapotřebí tyto pojmy znát a umět je správně používat. Bylo tedy vybráno pár pojmů, které úzce souvisí s problematikou, která je řešena v mé práci.

Jedná se o pojmy plynoucí ze zákonů, zabírají se tématikou povodní a krizových situací z krizových zákonů a publikací Ministerstva vnitra. Těmito pojmy jsou:

Mimořádná událost „je definována jako škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činnostmi člověka, přírodními vlivy a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.“²

Krizová situace: „je mimořádná událost podle zákona o integrovaném záchranném systému, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen krizový stav“³

---

¹ §64 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

² § 2 písm. b) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.

³ §2 písm. b) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně jiných zákonů (krizový zákon).

Hrozba: „je jakýkoli fenomén, který má potenciální schopnost poškodit zájmy a hodnoty chráněné státem“⁴

Riziko: „v systému prevence závažných havárií se jím rozumí pravděpodobnost vzniku nežádoucího specifického účinku, ke kterému dojde během určité doby nebo za určitých okolností“⁵

Krizové řízení: „krizovým řízením se rozumí souhrn řídicích činností orgánů krizového řízení zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik a plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností prováděných v souvislosti s přípravou na krizové situace a jejich řešením nebo ochranou kritické infrastruktury“⁶

Povodňové riziko: „kombinace pravděpodobnosti výskytu povodní a jejich možných nepříznivých účinků na lidské zdraví, životní prostředí, kulturní dědictví a hospodářskou činnost“⁷

Likvidační práce: „činnost k odstranění následků způsobených mimořádnou situací“⁸

Záchranné práce: „činnost k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin“⁹

Předpovědní povodňová služba: „informuje povodňové orgány, popřípadě další účastníky ochrany před povodněmi, o nebezpečí vzniku povodně, o jejím vzniku a o dalším nebezpečném vývoji, o hydrometeorologických prvcích charakterizujících vznik a vývoj povodně, zejména o srážkách, vodních stavech a průtocích ve vybraných profilech.

---

⁴ Ministerstvo vnitra, Hrozba. [online]. 2023 [cit. 2023-11-13]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/hrozba.aspx>.

⁵ Ministerstvo Vnitra, Riziko [online], 2023. [cit. 2023-11-21] Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/riziko.aspx>.

⁶ §2 písm. a) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně jiných zákonů (krizový zákon).

⁷ §64a odst. 2 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, v platném znění, (vodní zákon).

⁸ §2 písm. d) zákona č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému.

⁹ §2 písm. c), zákona č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému.

Hlásná povodňová služba: „zabezpečuje informace povodňovým orgánům pro varování obyvatelstva v místě očekávané povodně a v místech ležících níže na vodním toku. Informuje povodňové orgány o vývoji povodňové situace, předává zprávy a hlášení potřebná k jejímu vyhodnocování a k řízení opatření na ochranu před povodněmi.“¹⁰

1.2 Dělení povodní

Povodně jsou různorodé, proto zákon přináší základní členění, jež usnadňuje i způsob jejich řešení. Podle zákona dělíme povodně na přirozené a zvláštní.

Přirozená povodeň je povodeň, která je způsobena přírodními jevy.

Přirozené povodně dále můžeme dělit na:

- zimní a jarní povodně způsobené táním sněhové v možné kombinaci s dešťovými srážkami; tyto povodně se vyskytují nejvíce na podhorských tocích a postupují dále do níže položených úseků větších toků,
- **letní povodně** způsobené dlouhotrvajícími regionálními dešti; vyskytují se zpravidla na všech tocích zasaženém území, obvykle s výraznými důsledky na středních a větších tocích,
- **letní povodně** způsobené krátkodobými srážkami velké intenzity (i přes 100 mm za několik málo hodin) zasahujícími poměrně malá území; mohou se vyskytovat kdekoli na malých tocích a nelze se proti nim prakticky bránit, bývají označovány jako přívalové povodně (flash floods),
- **zimní povodně** způsobené ledovými jevy na tocích i při relativně menších průtocích, vyskytují se v úsecích náchylných ke vzniku ledových jevů¹¹.

Zvláštní povodně můžeme definovat jako povodně, které nebyly způsobeny přírodními jevy. Jedná se například o poruchu na vodním díle či poškození hráze. Tato vodní díla mají své správce, kteří jsou zodpovědní za jejich stav

---

¹⁰ §73 odst. 1, 2 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, v platném znění, (vodní zákon).

¹¹Povodňový plán obce Troubky, Přirozená povodeň. [online] 2010. [cit. 2023-11-27]. Dostupné z: https://www.portalobce.cz/povodnovy-plan/tro_prirozena-povoden.

z bezpečnostního a technického hlediska. Pokud je vodní dílo poškozené, je jejich povinností navrhnout řešení opravy.¹²

1.3 Stupně povodňové aktivity

V České republice existují podle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon) tři stupně povodňové aktivity. Dle něj se jedná o „stupně povodňové aktivity, které můžeme definovat jako míru povodňového nebezpečí. Podle těchto stupňů se řídí i rozsah opatření, která jsou prováděna na ochranu obyvatelstva.“¹³ Jednotlivé stupně budou níže představeny.

1. První stupeň - stav bdělosti

Tento stupeň nastává tehdy, kdy voda dosáhne mezních hodnot sledovaných jevů. Při tomto stupni se aktivuje činnost hlásné a hlídkové služby na vodních tocích. Tento stupeň pouze nastává, ale nevyhlašuje se. Při tomto stupni je obyvatelstvo varováno pomocí medií.

2. Druhý stupeň - stav pohotovosti

Tento stupeň je vyhlášen příslušným povodňovým orgánem, jestliže dojde k překročení mezních hodnot sledovaných jevů. Při tomto stupni jsou prováděny protipovodňová opatření podle povodňového plánu.¹⁴ Obyvatelstvo je v tomto případě varováno místním rozhlasem, spuštěním sirén, telefonátem či SMS zprávou.

3. Třetí stupeň - stav ohrožení

Tento stav se vyhlašuje v době, kdy hrozí nebezpečí vzniku většího rozsahu, jsou ohroženy životy a majetek v záplavovém území. Dále je tento stupeň vyhlášen v době, kdy jsou dosaženy kritické hodnoty sledovaných jevů a skutečností na vodních dílech „z hlediska jeho bezpečnosti současně se zahájením nouzových

---

¹²Povodňový plán Olomouckého kraje. Zvláštní povodeň. [online] 2023. [cit. 2024-02-20]. Dostupné z: https://dpp.olkraj.cz/pub_cz071/index.html?b_druh_zvlastni.htm.

¹³ §70 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

¹⁴ Povodňový plán obce Troubky, Stupně povodňové aktivity [online] Troubky 2010. [cit. 2024-02-17]. Dostupné z: https://www.portalobce.cz/povodnovy-plan/tro_stupne-povodnove-aktivity.

opatření; provádějí se zabezpečovací práce a podle potřeby záchranné práce nebo evakuace.“¹⁵

Povodňové orgány na svém územním obvodu vyhláší druhý a třetí stupeň, tedy stav pohotovosti nebo stav ohrožení. 1. stupeň povodňové aktivity se nevyhláší, ale vzniká při vzniku nebezpečí povodně a zaniká, pokud nebezpečí a jeho příčiny zanikají. „Podkladem je dosažení nebo předpověď dosažení směrodatného limitu hladin nebo průtoků stanovených v povodňových plánech, zpráva předpovědní nebo hlásné povodňové služby, doporučení správce vodního toku, oznámení vlastníka vodního díla, případně další skutečnosti charakterizující míru povodňového nebezpečí.“¹⁶ Vyhlášení či odvolání těchto stupňů povodňové aktivity je povodňový orgán povinen sdílet se subjekty v povodňovém plánu a s vyššími povodňovými orgány.

1.4 Povodňové plány

Povodňové plány jsou podle zákona dokumenty, v nichž je uveden včasný a spolehlivý přísun informací o vývoji povodně, organizaci a přípravě záchranných prací, dále pak „způsob zajištění včasné aktivizace povodňových orgánů, zabezpečení hlásné a hlídkové služby a ochrany objektů, přípravy a organizace záchranných prací a zajištění povodní narušených základních funkcí v objektech a v území a stanovené směrodatné limity stupňů povodňové aktivity.“¹⁷

Povodňové plány mají napomáhat k předcházení nebo zmírnění škod na daném územním celku. Je to dokument, jímž je řešena ochrana daného území a má napomáhat ke zvládnutí nastalé situace. Podle vodního zákona se povodňové plány dělí na tři části a obsah je přehledně znázorněn v obrázku 1. Povodňový plán se tedy dělí na část:

- věcnou
- organizační

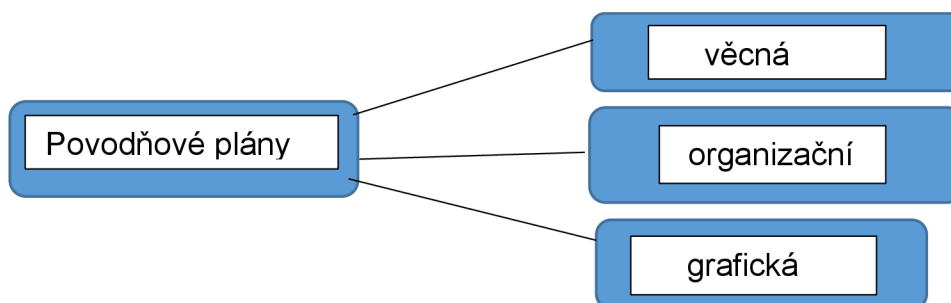
---

¹⁵ §70 odst. 2 písm. c) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

¹⁶ NOVÁKOVÁ Jaroslava, KRULÍK Oldřich, BUREŠ Radek, Úvod do bezpečnosti a krizového řízení I., Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011, ISBN 978-80-7251-343-7. str. 36

¹⁷ §71 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

- grafickou¹⁸

Obrázek 1: Obsah povodňových plánů

zdroj: vlastní

Věcná část

V této části jsou uvedeny informace, které jsou potřebné k zajištění ochrany před povodněmi. Také jsou zde uvedeny podmínky pro vyhlášení stupňů povodňové aktivity.

Organizační část

V organizační části nalezneme jmenné seznamy, adresy a způsob spojení osob, které jsou zmocněné ochranou před povodněmi.

Grafická část

Tato část obsahuje mapy a plány, kde jsou zaznačena záplavová území, hlásné profily, evakuační trasy a informační místa.¹⁹

Povodňové plány územních celků jsou dle zákona o vodách členěny do následujících skupin. Tyto plány jsou zpracovávány dle územních celků s potencionálem vzniku mimořádné události dle vodního zákona a pro Českou republiku. Plány jsou zpracovávány k tomu přiřazenými orgány dle typu plánu:

- „povodňové plány obcí – první a nejnižší hierarchicky uspořádaný povodňový plán je zpracováván na úrovni obce.

¹⁸Ministerstvo životního prostředí. Povodňové plány. [online] 2008-2023. [cit. 2024-02-14]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/povodnove_plany?fbclid=IwAR0MgmCfn1hIBrYYn0BaUljbismFZhEooU7NKwxw21eQl5teHjSh7QE_olQ.

¹⁹§71 odst. 2. písm. c) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

- povodňové plány správních obvodů obcí s rozšířenou působností – Plán vyšší důležitosti zpracovává výše postavený celek, tedy obce s rozšířenou působností.
- povodňové plány správních obvodů krajů, které zpracovávají příslušné orgány krajů v přenesené působnosti ve spolupráci se správcí povodí,
- povodňový plán České republiky, který zpracovává Ministerstvo životního prostředí²⁰

Přehled typů povodňových plánů a jejich zpracovatelů je zobrazen v níže uvedené tabulce 1.

Tabulka 1: Typy plánů a jejich zpracovatelé

Typ plánu	Zpracovává
Povodňový plán obce	Obecní úřad
Povodňový plán ORP	Obecní úřad ORP
Povodňový plán kraje	Krajský úřad
Povodňový plán ČR	Ministerstvo životního prostředí

zdroj: vlastní

1.5 Činnost povodňových orgánů při vyhlášení krizových stavů

„Řízení ochrany před povodněmi zabezpečují povodňové orgány. Řízení ochrany před povodněmi zahrnuje přípravu na povodňové situace, řízení, organizaci a kontrolu všech příslušných činností v průběhu povodně a v období následujícím bezprostředně po povodni včetně řízení, organizace a kontroly činnosti ostatních účastníků ochrany před povodněmi. Povodňové orgány se při své činnosti řídí povodňovými plány.“²¹

Podle zákona se povodňové orgány dělí na:

²⁰ §71 odst. 3 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

²¹ §77 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

1. mimo povodeň jsou povodňovými orgány:
  - orgány obcí a v hlavním městě Praze orgány městských částí,
  - obecní úřady obcí s rozšířenou působností a v hlavním městě Praze úřady městských částí stanovené Statutem hlavního města Prahy,
  - krajský úřad,
  - Ministerstvo životního prostředí,
  - Ministerstvo vnitra pro zabezpečení přípravy záchranných a likvidačních prací.

2. V době povodně jsou to povodňové komise, jež jsou zřízeny orgány státní správy a samosprávy pro plnění úkolů při povodni:
  - povodňové komise obcí a v hlavním městě Praze povodňové komise městských částí,
  - povodňové komise obcí s rozšířenou působností a v hlavním městě Praze povodňové komise městských částí stanovené Statutem hlavního města Prahy,
  - povodňová komise kraje,
  - Ústřední povodňová komise²².

„V době mimo povodeň jsou rozhodnutí povodňových orgánů vydávána podle správního řádu nebo jiným opatření podle obecně závazných právních předpisů“²³, avšak v době povodní už tato rozhodnutí nejsou podle správního řádu, neboť povodňové komise jsou výkonným orgánem zřizovatele.

V době povodní se činnost povodňových orgánů řídí povodňovými plány. Povodňové orgány mohou také synchronizovat činnost jednotlivých velitelů zásahů při provádění povodňových záchranných prací. V kompetenci těchto orgánů v době povodní je mimo jiné provádění opatření a vydávání příkazů k zabezpečení řízení ochrany před povodněmi. Všechna tato opatření a příkazy musí být zaznamenána v povodňové knize a dále také musí být zajištěna

---

²²§77 odst. 2, 3 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

²³ KOVÁŘ, Milan. Ochrana před povodněmi. TRITON, 2004. ISBN 80-7254-499-3. Kapitola 7, Integrovaný záchranný systém při povodních, s. 20.

dostupnost těchto informací příslušným povodňovým orgánům.²⁴ Níže budou popsány jednotlivé komise.

Povodňová komise obce musí být zřízena na území obce, pokud je na území možnost, že vznikne povodeň. Tuto komisi zřizuje obecní rada a předsedou je starosta obce a jmenuje členy komise. Po dobu povodně je tato komise povodňovým orgánem obce, v jejíž kompetenci je činit opatření a vydávat příkazy k zajištění ochrany před povodní.²⁵

Povodňovou komisi obce s rozšířenou působností zřizuje starosta obce a je jejím předsedou. Je podřízena povodňovému orgánu kraje. Starosta ORP dále jmenuje členy komise z řad zaměstnanců obce s rozšířenou působností.²⁶

Povodňovou komisi kraje zřizuje hejtman, je jejím předsedou a jmenuje další členy. Povodňová komise kraje je podřízena ústřednímu povodňovému orgánu.²⁷

Ústřední povodňová komise je „povodňový orgán, který řídí, kontroluje, koordinuje a v případě potřeby ukládá v celém rozsahu řízení ochrany před povodněmi v době povodně ohrožující rozsáhlá území, pokud povodňové komise ucelených povodí vlastními silami a prostředky nestačí činit potřebná opatření.“²⁸ Je zřízena vládou, která schvaluje její statut. Předsedou komise je ministr životního prostředí a funkci místopředsedy zastává ministr vnitra.

Mezi ostatní účastníky ochrany před povodněmi jsou podle vodního zákona řazeni:

- správci vodních toků,
- vlastníci vodních děl,
- správci povodí,
- vlastníci pozemků nebo staveb nacházejících se v záplavovém území.

Jejich zapojení závisí na charakteru povodňové situace a místních poměrech.

---

²⁴ §77 odst. 4 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

²⁵ §78 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

²⁶ §79 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

²⁷ §80 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

²⁸ Ministerstvo vnitra. Ústřední povodňová komise (ÚPK). [Online] 2023. [cit. 2023-11-27]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ustredni-povodnova-komise-upk.aspx>.

Správci vodních toků jsou ze zákona povinni v rámci ochrany před povodněmi zpracovat odborná hlediska k povodňovým plánům obcí, poskytovat součinnost orgánům OPR při provádění povodňové hlídky na vodních tocích, zajistit pracovní síly a věcné prostředky k provádění zabezpečovacích prací a další.²⁹

Vlastníci vodních děl mají ze zákona povinnost součinnosti při prohlídce vodních děl s povodňovými orgány ORP a krajů, dále také kontrolují stav objektů a odstraňují případné vady. Vlastníci mají také mimo jiné povinnost opatřit pracovní síly a věcné prostředky k provedení zabezpečovacích prací na vodních dílech, zabezpečují dokumentaci povodně na vodním díle a další.³⁰

Vlastníci pozemků nebo staveb nacházejících se v záplavovém území mají taktéž povinnosti ze zákona. Povodňový orgán může těmto vlastníkům udělit příkaz k odstranění všeho, co by mohlo vést k ucpání koryta a zhoršení odtokových poměrů. Vlastníci pozemků nebo staveb nacházejících se v záplavovém území se „účastní hlásné povodňové služby, zajišťují záchranu osob a svého majetku, včetně případné předčasné sklizně“³¹ a jiné povinnosti, které jsou uvedeny v zákoně č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon). Přehled povodňových orgánů je znázorněn v tabulce 2.

Tabulka 2: Povodňové orgány

Povodňové orgány	
Mimo povodeň	V době povodní
Orgány obcí	Povodňová komise obcí
Orgány obcí ORP	Povodňová komise ORP
Krajský úřad	Povodňová komise kraje
Ministerstvo životního prostředí	Ústřední povodňová komise

zdroj: vlastní

²⁹ §83 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

³⁰ §84 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

³¹ §85 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

2. Legislativní vymezení

V roce 1997, kdy povodeň zaplavila větší část Moravy, existoval tehdejší zákon č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon).

Při této situaci se ukázalo, že státní správa a samospráva nejsou dostatečně legislativně připraveny k řešení následků způsobené povodní. Nebyly upraveny a stanoveny kompetence a nebyly dostatečně stanoveny požadavky na bezpečnost vodních děl a koryta u spousty řek nebyla udržována.

Po této katastrofální povodni, která postihla zejména Moravu, byla odstartována česká legislativa týkající se krizového řízení. V roce 1998 byl přijat ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. Tento zákon definoval především nouzový stav a legalizoval Bezpečnostní radu státu, ale zejména odstartoval tvorbu všech navazujících zákonů.

K 1. lednu 2000 tak nabyl účinnosti soubor důležitých zákonů tzv. „krizové“ legislativy, kterými jsou:

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů – zákon o IZS vymezuje integrovaný záchranný systém jako takový a vymezuje složky tohoto systému a jejich působnost. Dále stanovuje „působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu.“³²

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) - v tomto zákoně je upravena působnost a veškeré pravomoci státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků a práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na krizové situace.³³ Díky krizovému zákonu lze omezit práva a svobodu občanů na nezbytně nutnou dobu a tento zákon nám upravuje oblast krizových stavů.

---

³² §1 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.

³³ §1 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně jiných zákonů (krizový zákon).

Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy –
V tomto zákoně je uvedena příprava hospodářských opatření pro jednotlivé krizové stavy.

K 1. lednu 2001 nabyl účinnosti nový zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon) - „Účelem tohoto zákona je chránit povrchové a podzemní vody, jako ohrožené a nenahraditelné složky životního prostředí a přírodní zdroje, stanovit podmínky pro hospodárné využívání vodních zdrojů, pro zachování vodních zdrojů a předejití stavu nedostatku vody a pro zachování i zlepšení jakosti povrchových a podzemních vod, vytvořit podmínky pro snižování nepříznivých účinků povodní a sucha a zajistit bezpečnost vodních děl v souladu s právem Evropských společenství. Účelem tohoto zákona je též přispívat k zajištění zásobování obyvatelstva pitnou vodou a k ochraně vodních ekosystémů a na nich přímo záviselých suchozemských ekosystémů.“³⁴

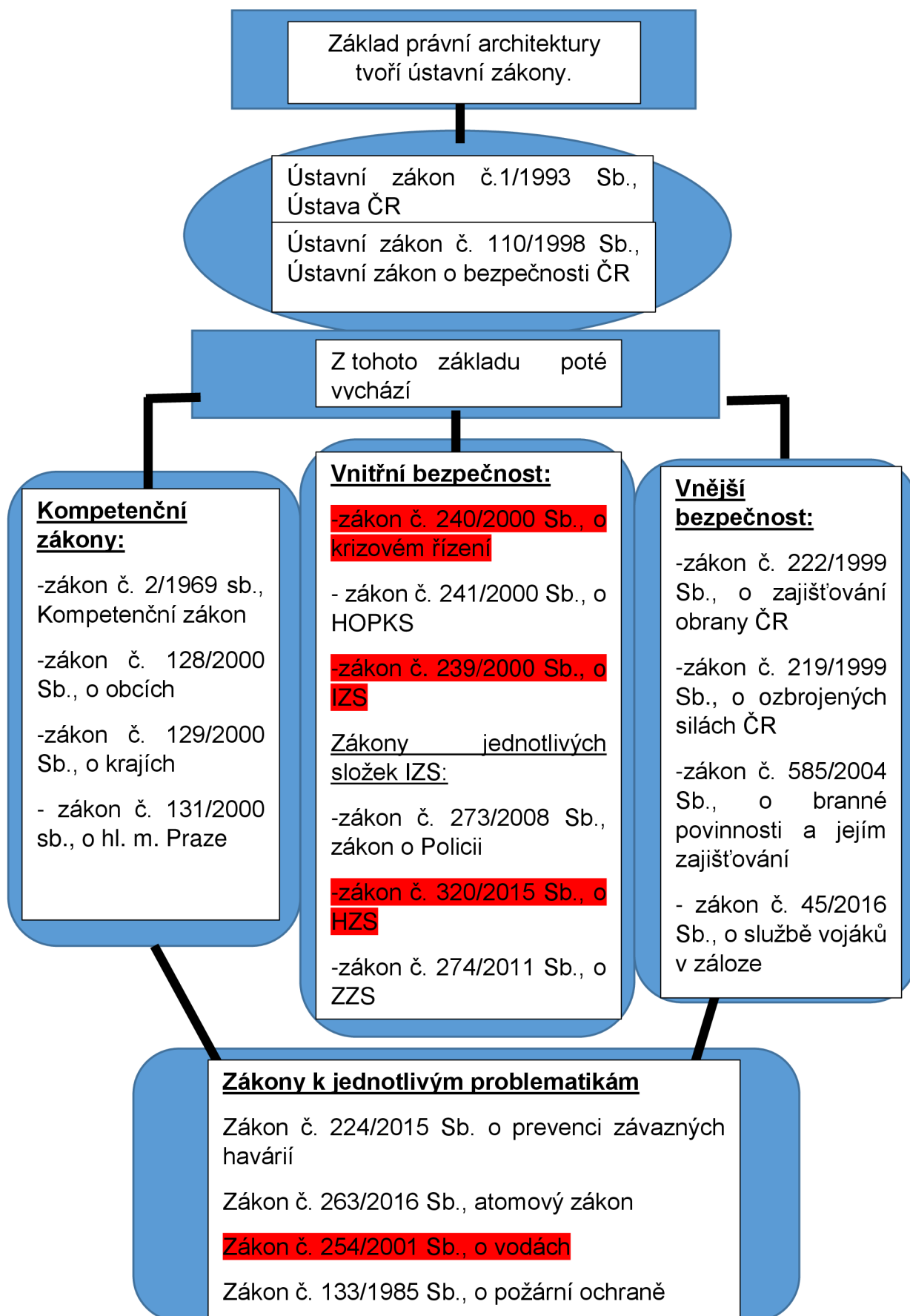
Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů – Je nutné podotknout, že tento zákon není již platný, byl zrušen k 1. 1. 2016. Tento zákon byl nahrazen zákonem **č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru)**

Tyto zákony se vzájemně doplňují. Ačkoliv jsou tyto zákony nejefektivnější a je zároveň jedinou osvědčenou legislativou na našem území, tak dle mého názoru bude potřeba do budoucna tuto legislativu novelizovat. Svět se mění a s tím přicházejí i nové situace, na které by tato legislativa nemusela stačit.

Celkový přehled první architektury krizového řízení po roce 2000 je uveden na obrázku č. 2

---

³⁴ §1 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

Obrázek 2: Právní architektura

zdroj: vlastní

3. Složky Integrovaného záchranného systému a jejich činnost při povodních

Pod pojmem Integrovaný záchranný systém se podle zákona č. 239/2000 Sb., o Integrovaném záchranném systému se rozumí „systémem koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací“³⁵ Tento systém vznikl v roce 1993 za účelem potřeby každodenní spolupráce policistů, zdravotníků, hasičů a ostatních složek při řešení mimořádných událostí. Integrovaný záchranný systém je zároveň součástí systému pro zajištění vnitřní bezpečnosti. Strukturu integrovaného záchranného systému tvoří základní a ostatní složky.

Základní složky integrovaného záchranného systému

- Hasičský záchranný sbor,
- jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany,
- poskytovatelé zdravotnické záchranné služby,
- Policie České republiky.

Jednou ze základních charakteristik základních složek IZS je nepřetržitá pohotovost a působnost na celém území České republiky a obsluha telefonních linek tísňového volání sloužící pro příjem ohlášení o vzniku mimořádné události, vyhodnocení mimořádné události a neodkladný zásah v místě této události.³⁶

Ostatní složky integrovaného záchranného systému

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil (Armáda České republiky),
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory (Celní správa a Vězeňská služba České republiky),

---

³⁵ §2 písm. a) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.

³⁶ BOHUMÍR, Martínek a JAN, Tvrdek. Základy integrovaného záchranného systému. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze., 2010. ISBN 978-80-7251-338-3. s. 51

- ostatní záchranné sbory (Vodní záchranná služba Českého červeného kříže, Horská služba, Svaz záchranných brigád kynologů ČR, Speleologická záchranná služba České speleologické společnosti),
- orgány ochrany veřejného zdraví (Ministerstvo Vnitra, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo obrany a krajské hygienické stanice),
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby (služby v oblasti elektroenergetiky, plynárenství a vodárenství),
- zařízení civilní ochrany,
- neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím (Český červený kříž, Vodní záchranná služba Českého červeného kříže, Horská služba, Svaz záchranných brigád kynologů ČR, Speleologická záchranná služba České speleologické společnosti)

V následujících podkapitolách budou popsány jednotlivé složky a uvedu jejich činnost při mimořádných událostech.

3.1 Hasičský záchranný sbor

První ze složek IZS, kterou se budeme zabírat, je Hasičský záchranný sbor České republiky. Hasičský záchranný sbor České republiky je bezpečnostním sborem České republiky, jehož povinností je ochrana životů, zdraví a majetku a i zvířat před požáry a jinými mimořádnými událostmi a krizovými situacemi.³⁷ Jeho vznik se datuje k 1. lednu 1995 a v dnešní době se řídí podle zákona č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru), ve znění pozdějších předpisů.

Hasičský záchranný sbor České republiky je součástí Integrovaného záchranného systému a tvoří zde klíčovou složku.

Úkoly tohoto sboru se dělí při povodních na záchranné práce, zabezpečovací práce a organizační činnosti.

Do záchranných prací lze zařadit:

---

³⁷ §1 zákona č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru)

- záchrana osob,
- evakuace osob,
- pátrání po osobách v poškozených budovách po povodni,
- záchrana zvířat,
- ochrana majetku.

Mezi zabezpečovací práce se řadí:

- zkoumání situace, hlídání stavů vodních toků a vodních děl,
- spolupráce s ostatními složkami IZS,
- vyrozumění příslušných orgánů,
- varování obyvatelstva,
- „spolupráce při zřizování a provozování evakuačních středisek,
- nouzové spojení se zatopenými oblastmi,
- nouzové zásobování potravinami, vodou a léky,
- zabezpečení činnosti a účast v krizových štábech,
- odstraňování překážek z komunikací a vodních toků,
- označování nebezpečných oblastí, odběr vzorků a identifikace neznámých nebezpečných látek, včetně jejich analýzy,
- pomoc při výstavbě mobilních protipovodňových stěn a jejich likvidaci,
- rozebírání konstrukcí,
- uzavírání přívodů, plynu a elektrické energie,
- zabezpečení provozu důležitých zařízení dodávkami elektrického proudu, pohonných hmot, nouzovým zásobováním a dopravou obsluhy
- provizorní opravy důležitých zařízení,
- pomoc při přednostním uvádění do provozu prioritních zařízení infrastruktury.“³⁸

Do organizační činnosti lze zahrnout především:

- koordinaci a samotné řízení záchranných prací,
- poskytování čerpadel,

---

³⁸ KOVÁŘ, Milan. Ochrana před povodněmi. TRITON, 2004. ISBN 80-7254-499-3. Kapitola 7, Integrovaný záchranný systém při povodních, s. 59.

- poskytování humanitární pomoci a její samotná organizace.

3.2 Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany

Jednotkou požární ochrany se rozumí „organizovaný systém tvořený odborně školenými osobami (hasiči), požární technikou (automobily) věcnými prostředky požární ochrany (výbava automobilů agregáty apod.)“.³⁹

Plošné pokrytí je podle vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany definováno jako „rozmístění jednotek požární ochrany na území kraje a na území hlavního města Prahy. Jednotky požární ochrany se rozmisťují na základě nařízení orgánu kraje.“⁴⁰ Pro vydání nařízení jsou potřeba podklady, které zajišťuje Hasičský záchranný sbor kraje (na území hlavního města Prahy je to HZS hlavního města Prahy). Tyto podklady jsou uvedeny v již zmíněné vyhlášce.

Úkoly jednotek požární ochrany jsou stanoveny v zákoně č. 133/1985 Sb., o požární ochraně. Podle § 70 odst. 1 zákona č 133/1985 Sb., o požární ochraně „provádí požární zásah podle příslušné dokumentace požární ochrany nebo při soustředění a nasazování sil a prostředků, provádí záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech, podává neprodleně zprávy o svém výjezdu a zásahu územně příslušnému hasičskému HZS kraje.“⁴¹

U jednotek požární ochrany se rozlišují druhy jednotek a to podle toho, kdo jednotku požární ochrany zřizuje a dále se řadí do kategorií (JPO I – JPO VI) podle působnosti. Dělí se na jednotky s územní působností, kdy zasahují i mimo území zřizovatele (JPO I – JPO III) a na jednotky s místní působností zasahující na území svého zřizovatele (JPO IV – VI).

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně rozlišuje tyto druhy jednotek požární ochrany:

---

³⁹ JAKUBCOVÁ, Lenka a ŠUGÁR, Ján. Bezpečnost a krizové řízení. Policejní akademie České republiky v Praze, 2013. ISBN 978-80-7251-400-7. s. 79.

⁴⁰ §1 odst. 1 vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany

⁴¹ § 70 odst. 1 zákona č 133/1985 Sb., o požární ochraně

- **Jednotka hasičského záchranného sboru kraje-** (JPO I) - Jednotka složena z příslušníků hasičského záchranného sboru určených k výkonu služby na stanicích hasičského záchranného sboru kraje.
- **Jednotka hasičského záchranného sboru podniku-** (JPO IV) - Tuto jednotku tvoří zaměstnanci právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby. Zaměstnanci vykonávají činnost této jednotce jako své zaměstnání.
- **Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce** - (JPO II, III, V) – Tato jednotka je složena z fyzických osob, které činnost vykonávají dobrovolně, tedy nejedná se o jejich zaměstnání.
- **Jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku-** (JPO VI) – Jedná se o jednotku, která je tvořena zaměstnanci právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby. Osoby tuto činnost nevykonávají jako své zaměstnání.
- **Vojenská hasičská jednotka** – Tato jednotka má obdobné postavení jako jednotka hasičského záchranného sboru podniku a činnost zde vykonávají vojáci a občanští zaměstnanci.⁴²

3.3 Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby

Zdravotnická záchranná služba je další základní složkou integrovaného záchranného systému, jejímž zřizovatelem je kraj. Zdravotnická záchranná služba a její činnost je v současné době uvedena v zákoně č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě. Tato složka nedisponuje jednotnou organizační strukturou, a co se týká role Ministerstva zdravotnictví, je pouze metodická.

Hlavním úkolem této složky je poskytnutí odborné neodkladné přednemocniční péče osobám, u nichž došlo k postižení jejich zdraví, nebo pokud byl přímo ohrožen jejich život. Aby tyto úkoly mohly být splněny, jsou zřízeny výjezdové skupiny, které se dále dělí na:

- **Rychlá lékařská pomoc** (RLP) pod vedením lékaře,

---

⁴² BOHUMÍR, Martínek a JAN, Tvrdek. Základy integrovaného záchranného systému. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2010. ISBN 978-80-7251-338-3. str. 64, 66.

- **Rychlá zdravotnická pomoc (RZP)**, pod vedením zdravotnického záchranáře⁴³.

Každý kraj má jedno **krajské zdravotnické operační středisko** a několik výjezdových základen, z nichž je dojezd po celém daném kraji 20 minut od vydání pokynu k výjezdu. Činnost této složky je financována z veřejného zdravotního pojištění (asi 40%), ze státního rozpočtu a z rozpočtu příslušného kraje ve formě dotací (asi 60%).

3.4 Policie České republiky

Policie České republiky je základní složkou integrovaného záchranného systému, jejíž organizace, struktura a činnost je upravena zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Nesmí být také opomenut zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, kde je vymezena působnost Policie České republiky v tomto systému a také zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení, kde je uvedena působnost Policie České republiky v rámci krizového řízení.

Pro působnost Policie v rámci integrovaného záchranného systému, při řešení krizových situací a mimořádných událostí je stěženi § 20 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, neboť v tomto paragrafu je dále uvedeno, že tato složka provádí záchranné a likvidační práce pouze pokud jsou k tomu příslušníci vycvičení a odborně vybaveni, pokud se jedná o záchranu života, zdraví či majetku a pokud jsou k tomu pověřeni policejním prezidentem.⁴⁴ V praktické sféře poté Policie ČR v rámci IZS plní úkoly, jakou jsou zajištění bezpečnosti osob a majetku, řízení dopravy, poskytování nezbytných informací obyvatelstvu o mimořádné události, uzavření vymezeného prostoru MU, součinnost při evakuaci osob apod.

3.5 Ostatní složky

O ostatních složkách jsem se již zmínila v kapitole 3, kde jsou tyto složky i jednotlivě vyjmenované. Ze strany ostatních složek je pomoc poskytována plánovaná pomoc na vyžádání. Tyto složky poskytují součinnost hlavně v době,

---

⁴³ ZACHRANNASLUZBA.CZ. Systém zdravotnické záchranné služby v ČR. [online] 2024. cit. 2024-02-14]. Dostupné z: <https://zachrannaslužba.cz/system-zzs-v-cr/>.

⁴⁴ §20 zákona č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky

kdy síly a prostředky základních složek IZS nestačí, anebo takovými prostředky nedisponují. Následně zde budou v podkapitolách jednotlivé složky a jejich činnosti popsány.

3.4.1 Vyčleněné síly a prostředky

Do vyčleněných sil a prostředků je řazena Armáda České republiky, která je hlavní složkou ozbrojených sil České republiky. Hlavním úkolem Armády ČR je zajistit obranu ČR a jako ostatní složku IZS ji lze použít v souladu se zákonem č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky. Přímou v tomto zákoně je uvedeno, že armádu lze použít i mimo jiné k záchranným pracím při pohromách nebo v jiných situacích, kdy je ohrožen život, zdraví, majetek nebo životní prostředí. Dále ji lze využít například k leteckému monitorování situace, s pomocí vojenské techniky mohou odstraňovat hrozící nebezpečí a zajišťují i leteckou zdravotnickou službu. Mimo jiné jsou také schopni poskytnout leteckou službu k pátrání a záchraně nebo také zajišťují leteckou přepravu humanitární a zdravotnické pomoci.⁴⁵ Armáda ČR je jako ostatní složka IZS použita tehdy, pokud základní složky IZS danou situaci samy nezvládají nebo nemají dostatečné síly a prostředky. O jejím použití rozhoduje vláda v souladu s právními předpisy.

3.4.2 Ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory

Mezi ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory je řazena zejména Celní správa a Vězeňská služba České republiky.

3.4.2.1 Celní správa

Celní správa je zřízena a upravena podle zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky. Jedná se o složku, jejíž hlavním úkolem je vybírání cla, kontroluje dodržování povinností a vybírá daně.

Tento sbor se skládá z Generálního ředitelství cel, které sídlí v Praze a z celních úřadů, kterých je v České republice 15. Celní úřady se nacházejí v krajských městech a patnáctý úřad se nachází na Letišti Václava Havla.

---

⁴⁵ §14 odst. 1 zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky

„Celní správa ČR je vedle správního orgánu současně i bezpečnostním sborem a její činnost zapadá do systému celního dohledu nad zbožím v rámci jednotného celního území Evropské unie.“⁴⁶ Kompetence tohoto sboru jsou upraveny, v již výše zmíněném zákoně o Celní správě. Do těchto kompetencí spadá konkrétně celní řízení a správa cel, které se týká celní kontroly u vyváženého i dováženého zboží nebo také pátrání po nelegálně dovezené do země a vyvezené zboží ze země. Další oblastí, v níž má celní správa své kompetence, je správa spotřebních a energetických daní, dělená správa, kontrola omezení plateb v hotovosti, kontrola ohlašovací povinnosti osob při dovozu a vývozu finančních prostředků a cenných věcí, ochrana práv duševního vlastnictví, ochrana přírody, ochrana předmětů historické a kulturní hodnoty, kontrola přepravy omamných a psychotropních látek, kontrola v oblasti silniční dopravy, kontrola zaměstnávání cizinců, trestní řízení a kontrola provozování hazardních her a dodržování zákazu reklamy na nepovolené nebo neohlášené hazardní hry a kontrola v oblasti evidence tržeb.⁴⁷

Celní správa hraje také důležitou roli v oblasti integrovaného záchranného systému, neboť je zařazena do ostatních složek. V tomto systému plní úkoly na vyžádání a jedná se zejména o střežení důležitého objektu po vyhlášení krizového stavu, spolupráce s Policií České republiky při zajišťování veřejného pořádku po vyhlášení krizového stavu, a také poskytnutí součinnosti při ochraně hraničních přechodů v době kdy došlo k uzavření Schengenského prostoru.

3.4.2.2 Vězeňská služba České republiky

Vězeňskou službu zřizuje zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky a jejím gestorem je Ministerstvo spravedlnosti. Jedná se o další ozbrojený bezpečnostní sbor zařazený mezi ostatní složky integrovaného záchranného systému. Vězeňskou službu lze označit také za správní úřad a účetní jednotku, poskytovatele zdravotních služeb.⁴⁸

---

⁴⁶ Celní správa České republiky. Kompetence - čím se zabývá celní správa. [online] 2016. [cit. 2024-01-18]. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/kompetence/Stranky/default.aspx>.

⁴⁷ §8 zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky.

⁴⁸ Vězeňská služba České republiky. Základní údaje. [online] 2024. [cit. 2024-02-14]. Dostupné z: <https://www.vscr.cz/sekce/zakladni-udaje>.

Tento sbor plní úkoly stanovené výše zmíněným zákonem o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky. Níže je uvedeno pár hlavních úkolů vězeňské služby podle zákona.

Hlavními úkoly jsou především:

- střežení vazebních věznic,
- „zajišťuje pořádek a bezpečnost v budovách soudů, státních zastupitelství a ministerstva a v jiných místech jejich činnosti a v rozsahu stanoveném tímto zákonem zajišťuje pořádek a bezpečnost při výkonu pravomoci soudů a státních zastupitelství,
- střeží, předvádí a eskortuje osoby ve výkonu vazby, ve výkonu zabezpečovací detence a ve výkonu trestu odnětí svobody a eskortuje tyto osoby do výkonu ústavní nebo ochranné výchovy, ústavního ochranného léčení nebo zabezpečovací detence, a to bezprostředně po ukončení výkonu vazby, zabezpečovací detence nebo trestu odnětí svobody,⁴⁹
- zabezpečuje evidenci osob ve vazbě,
- vzdělávání příslušníků,
- a další uvedené v zákoně.

V rámci integrovaného záchranného systému má Vězeňská služba jako jedna z ostatních složek stanovené úkoly a poskytuje pomoc na vyžádání.

Při vyhlášení krizového stavu hlídá důležité objekty, poskytuje součinnost Policii České republiky při zajištění veřejného pořádku, kdy v tomto případě příslušníci vězeňské služby mají stejná oprávnění jako příslušníci Policie ČR, avšak tato oprávnění mohou být omezena vládou. Dále vykonává dohled a dozor nad členy dobrovolných skupin při odstraňování následků. Jedná se však o skupiny složené z lidí, kteří jsou ve výkonu trestu odnětí svobody. Vězeňská služba a její příslušníci mohou být také povoláni při řešení mimořádné události k zesílení ostrahy věznic a vazebních věznic⁵⁰.

---

⁴⁹ §2 odst. 1 písm. c), f) zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské a justiční stráží České republiky.

⁵⁰ Vězeňská služba České republiky. Základní údaje. [online] 2024. [cit. 2024-02-14]. Dostupné z: <https://www.vscr.cz/sekce/zakladni-udaje>.

3.4.3 Ostatní záchranné sbory

Do této kategorie lze zařadit báňskou službu, Vodní záchrannou službu Českého červeného kříže, Horskou službu, Svaz záchranných brigád kynologů ČR a Speleologickou záchrannou službu České speleologické společnosti.

3.4.3.2 Vodní záchranná služba Českého červeného kříže

Jak už je patrné z názvu této služby, tak se jedná o službu, která svou činnost vykonává především na vodních plochách. Jedná se především o lokality, kde je ztížená přístupnost a dojezdová doba základních složek je dlouhá. Vodní záchranná služba ČČK je kolektivním členem Českého červeného kříže.⁵¹

3.4.3.3 Horská služba

Horskou službou se rozumí služba, která vykonává svou činnost v horách a v současné době nedisponuje svým zákonem. Gestorem horské služby je Ministerstvo pro místní rozvoj. Horská služba má za cíl udržovat hory bezpečné po celý rok pro turisty a poskytuje první pomoc. Dále se stará o turistické trasy, informovanost turistů v horách, zabezpečuje transport raněných, provádí záchranné a pátrací akce, „sleduje úrazovost a provádí rozbor příčin úrazů na horách, navrhuje a doporučuje opatření k jejímu snížení, provádí lavinová pozorování“⁵² a díky své vybavenosti a znalostem jsou schopni poskytnout součinnost záchranným organizacím v zahraničí.

3.4.3.1 Báňská záchranná služba

Báňská záchranná služba je služba, která svou činnost zaměřuje na záchranné práce v podzemí a v prostředí s kontaminovaným vzduchem.

Báňská záchranná služba je upravena vyhláškou č. 447/2001 Sb., o báňské záchranné službě, ve které upraveny její hlavní úkoly. Těmito úkoly se rozumí práce a zákroky, které vedou k:

---

⁵¹ Vodní záchranná služba ČČK. Kdo jsme. [online] 2024. [cit. 2024-02-14]. Dostupné z: <https://www.vzs.cz/kdo-jsme/>.

⁵²Horská služba. Poslání a úkoly. [online] 2024. [cit. 2024-01-18]. Dostupné z: <https://www.horskasluzba.cz/cz/horska-sluzba/poslani-a-ukoly>.

- „záchraně lidských životů a majetku při haváriích včetně poskytování první pomoci v podzemí,
- zdolávání havárií,
- odstraňování následků havárií“⁵³.

3.4.3.4 Svaz záchranných brigád kynologů České republiky

Jedná se o občanské sdružení spadající pod Ministerstvo vnitra. Tento svaz se zabývá výcvikem záchranných psů a z těch nejlepších je poté složena pohotovostní jednotka Svazu záchranných brigád kynologů České republiky. Tato Pohotovostní jednotka je vycvičena, vybavena a připravena poskytnout pomoc a spolupráci v zahraničí. Dalšími úkoly této organizace je vyhledávání živých i mrtvých osob například z lavin nebo zřícenin. Nově se i jejich činnost přesunula na vodní plochy, a to při součinnosti související s vyhledáváním lidských těl pod vodní hladinou. Při záchranných pracích poskytuje součinnost základním složkám integrovaného záchranného systému.⁵⁴

3.4.3.5 Speleologická záchranná služba České speleologické společnosti

Speleologická záchranná služba České speleologické společnosti je zařazena do ostatních složek IZS a poskytuje tak součinnost na vyžádání při záchranných akcích základním složkám IZS. „Česká speleologická společnost je spolkem založeným dle Občanského zákoníku a jejím posláním je objevovat, zkoumat, dokumentovat, studovat a chránit jeskyně a ostatní krasové či pseudokrasové jevy, jakož i umělé podzemní prostory.“⁵⁵ Dalším úkolem této služby je poskytování pomoci osobám při neštěstí v jeskyních, předcházení nehodám v jeskyních.

⁵³ Vyhláška č. 447/2001 Sb., o báňské záchranné službě

⁵⁴ Český červený kříž. Svaz záchranných brigád kynologů ČR. [online] 2024. [cit. 2024-02-14]. Dostupné z: <https://www.cervenykriz.eu/svaz-zachr-brigad-kynologu>.

⁵⁵ Česká speleologická společnost. Česká speleologická společnost. [online] 2024. [cit. 2024-01-29]. Dostupné z: <https://www.speleo.cz/>.

3.4.4 Orgány ochrany veřejného zdraví

Mezi orgány ochrany veřejného zdraví se řadí Ministerstvo Vnitra, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo obrany a krajské hygienické stanice, jejichž úkoly a činnost je upravena zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví.

3.4.4.1 Ministerstvo zdravotnictví

Ministerstvo zdravotnictví je řídicím a dozorčím orgánem v oblasti veřejného zdraví, který řídí činnost hygienických stanic. Hlavní hygienik ČR, jenž je orgánem tohoto ministerstva:

- „řídí očkování a nařizuje mimořádná opatření při epidemiích, při výskytu nebezpečných či podezřelých výrobků, při živelních pohromách, pokud mají být provedena na území více krajů
- nařizuje opatření před zavlečením infekce ze zahraničí a dává povolení k mimořádnému očkování
- sestavuje celorepublikové programy ochrany a podpory veřejného zdraví a programy prevence infekce vyvolané HIV a řídí jejich realizace⁵⁶
- provádí sledování a kontrolu veřejného zdraví
- je oprávněn rozhodnout o vadnosti výrobku, avšak musí o tom informovat ve sdělovacích prostředcích

3.4.4.2 Krajské hygienické stanice

Krajské hygienické stanice jsou orgány ochrany veřejného zdraví. Provádí inspekční činnost v oblasti veřejného zdraví na území konkrétního kraje. Tato inspekční činnost je dána různými právními předpisy a Evropskými směnicemi. Krajské hygienické stanice řídí Ministerstvo zdravotnictví. Hlavními úkoly krajské hygienické stanice jsou:

- řešení přestupků v oblasti veřejného zdraví,
- mají sankční oprávnění,
- poskytování součinnosti a plnění úkolu IZS,

---

⁵⁶ Znalostní systém prevence rizik v BOZP. OCHRANA ZDRAVÍ - Státní správa v ochraně veřejného zdraví. [online]. 2016 - 2024. [cit. 2024-01-18]. Dostupné z: <https://zsbozp.vubp.cz/statni-sprava-v-ochrane-verejneho-zdravi>.

- provádí preventivní opatření proti infekci,
- podílí se na sledování zdraví obyvatelstva,
- jsou oprávněni zajistit vzorek pro podezření závadnosti potravin.⁵⁷

3.4.5 Havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby

Zde se jedná hlavně o služby v oblasti elektroenergetiky, plynárenství a vodárenství, které jsou řízovány právníckými osobami. Pomoc ze strany těchto služeb je poskytována na základě uzavření dohody o věcné pomoci na vyžádání starosty obce, starosty ORP, velitele zásahu, hejtmana nebo ministra vnitra.

3.4.6 Zařízení civilní ochrany

Zařízením civilní ochrany je podle §2, zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému „zařízením civilní ochrany bez právní subjektivity součástí právnícké osoby nebo obce určené k ochraně obyvatelstva; tvoří je zaměstnanci nebo jiné osoby na základě dohody a věcné prostředky.“⁵⁸

Ve vyhlášce č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva jsou uvedeny jednotlivé typy zřízení:

- „Zařízení pro zajištění evakuace,
- Zařízení pro zajištění nouzového přežití a organizované humanitární pomoci,
- Zařízení pro nouzové zásobování vodou,
- Zařízení pro poskytování první pomoci,
- Zařízení pro provádění prací spojených s vyprošťováním osob a k odstraňování,
- následků mimořádných událostí,
- Zařízení pro zjišťování a označování nebezpečných oblastí,
- Zařízení pro zabezpečení dekontaminace terénu,
- Zařízení pro zabezpečení dekontaminace osob a oděvů,
- Zařízení pro zabezpečení dekontaminace věcných prostředků,

---

⁵⁷ Znalostní systém prevence rizik v BOZP. OCHRANA ZDRAVÍ - Státní správa v ochraně veřejného zdraví. [online]. 2016-2024. [cit. 2024-02-14]. Dostupné z: <https://zsbozp.vubp.cz/statni-sprava-v-ochrane-verejneho-zdravi>.

⁵⁸ §2 písm. f) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému.

- Zařízení pro zabezpečení ukrytí osob ve stálých úkrytech,
- Zařízení pro zabezpečení výdeje prostředků individuální ochrany, skupina výdeje,
- prostředků individuální ochrany⁵⁹

3.4.7 Neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím

Do této kategorie řadíme Český červený kříž, Vodní záchrannou službu Českého červeného kříže, Horskou službu, Svaz záchranných brigád kynologů ČR, Speleologická záchranná služba České speleologické společnosti. Činnost těchto organizací a sdružení je postavena na dobrovolnosti členů a řídí se stanovami, které schvaluje Ministerstvo Vnitra.

3.4.7.1 Český červený kříž

Je humanitární společnost s celostátní působností. Český červený kříž působí zejména v humanitární sociální, zdravotní a zdravotně-výchovné oblasti. Financování je zajišťováno především z členských příspěvků, darů, odkazů a dotací.⁶⁰

Jedná se o národní společnost Červeného kříže uznanou státem se sídlem v Praze.

Podle právních předpisů plní ČČK zejména tyto úkoly:

- „působí v oblasti civilní obrany a ochrany obyvatelstva a poskytuje pomoc v případech katastrof a jiných mimořádných událostí;
- poskytuje zdravotnické, záchranné, sociální a další humanitární služby;
- působí jako výlučně uznaná pomocná organizace vojenské zdravotnické služby;
- šíří znalost Ženevských úmluv;

⁵⁹ Vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva

⁶⁰ Český červený kříž. Kdo jsme. [online]. 2024. [cit. 2024-01-18]. Dostupné z: <https://www.cervenyriz.eu/kdo-jsme>.

- působí v oblasti zdravotně-výchovné a spolupracuje s poskytovateli zdravotní péče⁶¹.

Ostatní neziskové organizace, uvedeny v této kapitole jsou více rozepsány v kapitole 3.4.3 a jejích podkapitolách.

---

⁶¹ Český červený kříž. Kdo jsme. [online] 2024. [cit. 2024-01-18]. Dostupné z: <https://www.cervenyriz.eu/kdo-jsme>.

4. Povodňová opatření

Povodňová opatření jsou důležitá a potřebná k řešení a zvládnutí povodňových rizik. Povodňová opatření jsou zákonem rozdělena podle průběhu situace a podle konkrétní doby na povodňová opatření přípravná, opatření při nebezpečí povodně a za povodně a opatření po povodni.

Podle § 65 z. č. 254/2001 sb., o vodách se do jednotlivých skupin opatření řadí tyto jednotlivé kroky a prostředky:

- Do přípravných opatření se řadí „stanovení záplavových území, vymezení směrodatných limitů stupňů povodňové aktivity, povodňové plány povodňové prohlídky, příprava předpovědní a hlásné povodňové služby, organizační a technická příprava, vytváření hmotných povodňových rezerv, příprava účastníků povodňové ochrany.
- Mezi opatření při nebezpečí povodně a za povodně zákon řadí činnost předpovědní povodňové služby, činnost hlásné povodňové služby, varování při nebezpečí povodně, zřízení a činnost hlídkové služby, vyklizení záplavových území, řízené ovlivňování odtokových poměrů, povodňové zabezpečovací práce, povodňové záchranné práce, zabezpečení náhradních funkcí a služeb v území zasaženém povodní.
- Do opatření po povodni patří evidenční a dokumentační práce, vyhodnocení povodňové situace včetně vzniklých povodňových škod, odstranění povodňových škod a obnova území po povodni.“⁶²

Zákon také uvádí, že stavby, které by sloužily k ochraně před povodněmi, do těchto opatření nepatří. Nicméně existují různé stavby, úvaly, poldry a hráze, které jak jsem již v předchozí větě zmínila, nespádají do opatření podle zákona. Tyto stavby však bývají obecně nazývány jako technická protipovodňová opatření.

---

⁶² §65 odst. 2, 3, 4 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, v platném znění, (vodní zákon).

4.1 Technická protipovodňová opatření

Mezi technická opatření se řadí hráze, poldry a přehradních nádrže. Tato opatření jsou chápána jako zásah a úpravy na vodních tocích a vodních plochách. V podkapitolách budou některé z těchto staveb podrobně popsány.

4.1.1 Hráze

Hrází se rozumí „konstrukce podél vodního toku zajišťující ochranu pozemků a staveb před zaplavením při vysokých vodních stavech“⁶³. Jedná se o stavbu, která má za cíl regulovat rozvodněnou řeku. Tyto hráze jsou často stavěny ze stavebních materiálů nebo přírodních materiálů jako je například zemina. Jako hráz lze označit valy nebo hráze z pytlů s pískem. Tyto hráze z pytlů jsou pouze dočasné.

Hráz jako ochrana před povodněmi má i svá negativa. Při povodních se hráze ve většině případů tlakem vody protrhnou. Protržení může znamenat způsobení větších škod, než jaké dokáže napáchat samotná povodeň. Voda tak vtéká do objektu najednou a v plné síle, než aby se rozlévala postupně

4.1.2 Poldry

„Polder je hrází oddělené území v blízkosti vodního toku, které je za běžné situace suché, nebo jen s minimem vody. Při povodni je část vody z vodního toku převáděna do poldru, kde se akumuluje. Zpět do toku je voda vypouštěna až po kulminaci povodně“⁶⁴. Jedná se tedy o ohraničenou plochu s možností a schopností pojmout větší množství vody. Pojetím tak velkého množství vody je polder schopný zpomalit nebo i zamezit proniknutí přívalové vlny do objektu.

U poldru je nevýhodou zástavba většího území a znemožnění dalšího užití. Dalším problémem může být následovné vyprázdňování poldrů, které může být zdlouhavé.

---

⁶³ŘÍHA, Jaromír. Ochranné hráze na vodních tocích, Grada Publishing, 2010. ISBN 9788024773254. str. 13

⁶⁴ Hlásná a předpovědní povodňová služba. Povodňová ochrana v ČR. [online] 2024.[cit. 2024-01-25]. Dostupné z: https://www.chmi.cz/files/portal/docs/poboc/CB/pruvodce/verejnost_povodnova_ochrana.html#priklad.

4.1.3 Přehrady

Přehrady jsou jedním z nejefektivnějších a hlavních prostředků ochrany před povodněmi. Tyto přehrady mají své nádrže. Pokud se tedy bavíme o přehradě jako o protipovodňovém opatření, hladina v těchto nádržích musí být co nejnižší kvůli volné kapacitě.

Přehrady v oblasti ochrany před povodněmi mají své negativní stránky. „Absence menších a středních povodní pod přehradou v lidech vyvolává falešný dojem o úplné ochraně před povodněmi.“⁶⁵

4.1.4 Navýšení kapacity koryta

Zvětšení kapacity koryta lze většinou docílit úpravami. Těmito úpravami se především rozumí rozšíření nebo prohloubení.

---

⁶⁵ Hlásná a předpovědní povodňová služba. Povodňová ochrana v ČR. [online] 2024. [cit. 2024-01-25]. Dostupné z: https://www.chmi.cz/files/portal/docs/poboc/CB/pruvodce/verejnost_povodnova_ochrana.html#priklad.

5. Obec Troubky

Z názvu bakalářské práce, a i z úvodu je patrné, že je práce soustředěna na obec jménem Troubky. První písemné záznamy se o této obci objevují z roku 1348. V obecní kronice jsou zmínky o tom, že Troubky byly „založeny kolonisty z původní osady Člunek, která ležela na ostrůvku obtékaném řekou Bečvou. Vedl je prý svobodný pán Trúbek, podle něhož se obec začala nazývat.“⁶⁶ Pojmenování obce se různě přetvářelo a upravovalo, až se uchytil stávající název Troubky. Troubky jsou díky své poloze zejména zemědělskou obcí.

5.1 Základní geografické údaje

Troubky jsou obcí nacházející se v Olomouckém kraji. „Obec Troubky leží v oblasti úrodné Hané, asi 8 km jihozápadně od města Přerov, nedaleko soutoku řeky Bečvy a Moravy. Za obcí se z hlavního ramene Bečvy odděluje tzv. Malá Bečva.“⁶⁷ Obec je obklopena spoustou sousedících obcí. Ze západní strany je sousedící obcí obec Lobodice a město Tovačov. Ze severu obec Troubky sousedí s obcemi Citov, Henčlov, Dluhonice a Rokytnice a na jihu se jedná o obce Záříčí a Uhřičice.

Co se týče rozlohy této obce, zabírá asi 2100 hektarů a řadí se tak z katastrálního hlediska mezi největší obce na Přerovsku. Troubky leží v nadmořské výšce okolo 199 metrů nad mořem a díky této hodnotě je tak nejnižší postavenou obcí v oblasti Hané. Žije zde 2029 obyvatel. Tento údaj byl aktualizován obecním úřadem Troubky k 1. 1. 2023.⁶⁸

Faktory, jako poloha obce, kde se nachází soutok dvou řek a nadmořská výška, hrají u Troubek důležitou roli, neboť tuto obec tvoří rovná plocha. Díky těmto faktorům je zde vyšší riziko povodní.

---

⁶⁶ Minulost a přítomnost obce Troubky 1348-1998. Troubky: Obecní úřad Troubky, 1998. ISBN 80-238-7192-7.

⁶⁷Troubky. Současnost obce. [online] 2024. [cit. 2024-01-22]. Dostupné z: <https://www.troubky.cz/obec-350/informace-o-obci/soucasnost-obce/>.

⁶⁸Troubky. Poloha. [online] 2024. [cit. 2024-02-16]. Dostupné z: <https://www.troubky.cz/obec-350/informace-o-obci/soucasnost-obce/>.

5.2 Základní hydrologické údaje

„Obec se nachází na levé straně dolního toku Bečvy, nedaleko soutoku s řekou Moravou. Odděluje se zde Malá Bečva.“⁶⁹

Bečva je řeka o délce 61,5 kilometrů a o rozloze 1 620,2 kilometrů čtverečních. Bečva tvoří soutok dvou řek, a to konkrétně Rožnovská Bečva a Vsetínská Bečva. Na této řece se nachází hlásný profil kategorie A, který je vybudován v místní části obce Dluhonice a je umístěn na pravém břehu řeky Bečvy. „Profil je osazen hladinoměrným a průtokoměrným čidlem s automatickým přenosem naměřených dat.“⁷⁰ Tento hlásný profil udává roční průtok Bečvy $17,3 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ a průměrný stav 143 centimetrů. „Koryto Bečvy je taktéž velmi upraveno a většina meandrů byla narovnána.“⁷¹

Další řekou, která tvoří soutok, od něhož se nedaleko leží obec Troubky, je řeka Morava. Pramen řeky Moravy se nachází v okolí vrcholu Kralického Sněžníku. Tato řeka je dlouhá asi 354 kilometrů a z toho 284 kilometrů se nachází pouze v České republice. I na této řece se nachází hlásný profil také kategorie A, který se nachází pár metrů od sídla Povodí Moravy v městské části Nové sady a je umístěn na levém břehu řeky. Hlásný profil umístěný na této řece udává její roční průtok $26,4 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ průměrný stav 137 centimetrů.⁷²

Na řece Moravě se nenachází žádná nádrž a taktéž byla v minulosti v některých úsecích upravena stejně jako řeka Bečva.

---

⁶⁹ Povodňový plán obce Troubky. Hydrologické údaje. [online] 2024. [cit. 2024-01-22]. Dostupné z: https://www.portalobce.cz/povodnovy-plan/tro_hydrologicke-udaje.

⁷⁰ Přerov Povodňový plán města Přerov. Hladinoměry - Přerov. [online] 2010- 2024. [cit. 2024-01-26]. Dostupné z: <https://www.portalobce.cz/povodnovy-plan/hladinometry/prerov/>.

⁷¹ Přerov Povodňový plán města Přerov. Hladinoměry-Přerov [online] 2010-2024. [cit. 2024-01-26]. Dostupné z: <https://www.portalobce.cz/povodnovy-plan/hladinometry/prerov/>.

⁷²Povodňový plán obce Troubky. Hydrologické údaje. [online] 2024. [cit. 2024-01-22]. Dostupné z: https://www.portalobce.cz/povodnovy-plan/tro_hydrologicke-udaje.

6. Povodeň v Troubkách 1997 a 2010

6.1 Charakteristika

V červenci 1997 se na území Moravy vyskytovaly vydatné deště a řeka Bečva tak chvílemi stoupala a klesala. Pršelo 5 dní v kuse a na metr čtvereční napršelo asi 600 litrů vody. Místní hasiči a povodňová komise o tom byla předem informována. Hasiči si tedy určili pár bodů na řece Bečvě, která obcí protéká, a prováděli hlídkovou činnost.⁷³ V době, kdy řeka kulminovala, usoudili, že obci žádné nebezpečí nehrozí. 7. července 1997 22:30, přesně tento den a v tuto hodinu se stal pro obyvatele obce Troubky noční můrou, když byla tato obec zaplavena ničivou povodní. Ničivá vlna vtrhla do obce ze směru od Přerova. Z tohoto směru obec nebyla ničím chráněna a nikdo ji z tohoto směru ani neočekával.⁷⁴

Pro znázornění zaplavené ulice je uveden obrázek č. 3

Obrázek 3: Zaplavená ulice

zdroj: vlastní

⁷³ Nové Přerovsko. 1997, roč. 6, č. 28. 1997.

⁷⁴ Lidové noviny. 2000, roč. 13, č. 161. 2000.

Obec byla zaplavena a nastala naprostá panika a chaos. Nešla elektřina, nešly telefony, nefungovalo nic a situaci ani nepřispěla tma, neboť se to stalo v nočních hodinách. Lidé byli vyděšení a zmatení. Postup složek IZS a všech, kteří se situaci snažili řešit, byl naprosto chaotický a nekoordinovaný. V té době nebyla ani taková vybavenost technikou. Lidé utíkali na střechy, odkud byli následně evakuováni vrtulníky do míst s náhradním ubytováním. Troubky se díky této události zapsaly do historie a staly se tak symbolem těchto povodní, které zasáhly celou Moravu.

18. 5. 2010 opět voda vtrhla do této obce ze stejného směru jako v roce 1997. Tentokrát však zvládnutí této povodně bylo mnohem lepší a klidnější. 17. 5. 2010 krátce po půlnoci nastává 1. SPA, v 7:50 je vyhlášen v Troubkách 2. SPA, kdy tehdejší pan starosta Brázda prohlásil, že je vše pod kontrolou. Voda stále stoupala a následně byl vyhlášen 3. SPA, ve 23:21 byla v této obci vyhlášena evakuace. 18. 5. 2010 ve 2:55 se voda rozlévá do obce.⁷⁵ Lidé o blížící se povodni věděli dopředu a měli možnost se tedy nechat evakuovat nebo sami odjet. Když se voda dostala do obce, lidé se z ní dostali už jen pomocí člunů. Někteří občané evakuaci odmítli a tuto povodeň přečkali ve svých nemovitostech. Co se týče pomoci a postupu složek IZS, oproti roku 1997, kdy nastal chaos, v roce 2010 už byla viditelná souhra a koordinovaný postup těchto složek.

Dalším rozdílem, který je velmi důležitý mezi rokem 1997 a 2010, jsou počty dnů vytrvalého deště. Zatímco v roce 1997 pršelo pět dní v kuse, jak jsem již uvedla výše, v roce 2010 pršelo jen tři dny v kuse a spadlo asi na jeden metr čtvereční 250 litrů vody. I při těchto povodních byla celá obec pod vodou, avšak voda nebyla tak vysoká. Někteří lidé, jak jsem zmínila výše, tuto povodeň přečkali doma a všechny věci, které mohli, přestěhovali do vyšších pater a čekali, než voda opadne.

Povodně v roce 1997 a 2010 byly v některých bodech stejné a mnoha ohledech jiné.

---

⁷⁵ Magistrát města Přerova- Povodňová kniha

6.2 Příčiny vzniku

V roce 1997 byly povodně způsobeny tlakovou níží nad Velkou Británií, Skandinávií a Jižní Evropou a poté se přesunuly nad Českou republiku. V roce 2010 povodně způsobila „rozsáhlá tlaková níže, která se zformovala nad oblastí Středomoří a poté postoupila po dráze Velké Británie přes Balkánský poloostrov nad severovýchod Ukrajiny, kde setrvala bez dalšího pohybu pod dobu více než dvou dnů. Intenzivní srážková činnost přitom zesilovala na návětrí Moravskoslezských Beskyd, navíc nad Slezskem se nepříznivě projevil i efekt stříhu větru.“⁷⁶

V obou případech došlo k vyvolání intenzivních srážek, které přetrvávaly několik dnů.

6.3 Složky zasahující při povodních

V 1997 v této obci zasahovali dobrovolní i profesionální hasiči, Policie České republiky, záchranná služba a velké zastoupení měla i Armáda České republiky v podobě běžných útvarů a jednotek civilní ochrany. Celkem zasahovalo 698 hasičů ve sto čtyřiceti jednotkách do konce července 1997, 260 vojáků z jednotek civilní ochrany do 23. 9. 1997 a okolo 300-350 vojáků z ostatních útvarů armády.⁷⁷ Dále také poskytly pomoc a součinnost dobrovolníci a neziskové organizace. K záchraně obyvatel pak byly použity vrtulníky, tetry, čluny a lodky.

V 2010 opět zasahovaly základní složky IZS, Armáda České republiky, dobrovolníci a nezisková organizace a 92 jednotek sborů dobrovolných hasičů. K odčerpávání vody bylo celkem poskytnuto a zapůjčeno asi kolem třiset čtyřiceti vysoušečů a velkokapacitní čerpadlo.⁷⁸

---

⁷⁶ Český hydrometeorologický ústav. Výroční správa. [online] 2010. [cit. 2024-01-29]. Dostupné z: https://www.chmi.cz/files/portal/docs/reditel/vyrocní_zpravy/vz2010.pdf.

⁷⁷ „deset let poté“. Troubky [Online] 2007. [cit. 2024-01-29]. Dostupné z: https://www.troubky.cz/e_download.php?file=data/editor/172cs_4.pdf&original=deset_let_pote.pdf.

⁷⁸ Český hydrometeorologický úřad. VYHODNOCENÍ POVODNÍ V KVĚTNU A ČERVNU 2010. [online]2011. [cit.2024-02-17]. Dostupné z: https://www.chmi.cz/files/portal/docs/hydro/povodne/pov10/pdf/vuv_szpr.pdf.

6.4 Škody

V případě povodní z roku 1997 se nelze bavit pouze o materiálních škodách, ale také o újmách na lidských životech. Povodeň si vyžádala 9 lidských životů a několik set lidí bylo zraněno. Obětem této události by postaven pomník a deska s jejich jmény. Tato deska je znázorněna na obrázku č. 4. Jak jsem již zmiňovala, Troubky jsou především zemědělskou obcí. V roce 1997 bylo postiženo mnoho zemědělců, kterým povodeň zničila pole a usmrtila dobytek a drůbež. Dále bylo zničeno okolo 338 domů, které byly stavěny z nepálených cihel.⁷⁹ Pro představu lze vidět zdevastovaný dům na obrázku č. 5. Jedná se o materiál, který se při styku s vodou rozpouští, proto se také po tomto roce vydal zákaz stavění domů z tohoto materiálu a dále je také stanoveno, že domy musí mít patro pod obytnou částí, kde toto patro může sloužit jako technická místo, nikoliv však obytná. V tomto roce se celková škoda po povodních vyčísčila na sedm set miliónů korun.

Obrázek 4: Pamětní deska obětem povodní v roce 1997

zdroj: vlastní

⁷⁹ Olomoucký dnes. 2012, roč. 23, č. 158. 2012.

Obrázek 5: Zničený dům povodněmi

zdroj: vlastní

V roce 2010 můžeme mluvit o velkém štěstí, neboť tato povodeň způsobila pouze materiální škody a nikdo nebyl usmrcen. Při této povodni vznikly opět škody na majetku, avšak v mnoha domácnostech se jednalo pouze o zničené podlahy a spotřebiče.

Rozdíl však nelze spatřovat pouze v příčině či škodách, ale také v legislativní úpravě, kdy v roce 1997 žádné krizové zákony neexistovaly. Po povodních v roce 1997 se však krizová legislativa začala vyvíjet. Vše o této legislativě je více uvedeno v kapitole 2. Shrnutí rozdílů mezi povodněmi v roce 1997 a 2010 budou uvedeny v tabulce č. 3. Rozdíly mezi jednotlivými povodněmi.

Tabulka 3: Rozdíly mezi jednotlivými povodněmi

	1997	2010
legislativa	Bez legislativy	„krizová“ legislativa (kapitola 2)
příčiny	Vytrvalé deště -pět dní	Vytrvalé deště- tři dny
Zasahující složky	Základní složky IZS, Armáda, dobrovolníci, neziskové organizace	Základní složky IZS, Armáda, dobrovolníci, neziskové organizace
Škody	338 domů, pole, drůbež	Pole, spotřebiče v domácnosti
Oběti	9	0

zdroj: vlastní

7. Protipovodňová opatření v Troubkách

Troubky se nacházejí v záplavovém území, a proto jsou povodňová opatření pro tuto obec důležitá. V této kapitole budou rozebrána opatření, která měla chránit obec v roce 1997 a co se po tomto roce změnilo až do roku 2010, kdy obec Troubky postihla další povodeň, jak již bylo zmíněno a rozebráno v předchozí kapitole a dále budou uvedeny plány na opatření, která se plánují do budoucna.

7.1 Protipovodňová opatření v roce 1997

V roce 1997 byla ochrana před povodněmi této obce velmi chabá. Obec byla chráněna pouze hrázemi a valy nacházejícími se na západním a severním okraji obce u koryta řeky Bečvy. Voda však tenkrát přišla z míst, kde žádné hráze, valy a ani jiné stavby nebyly, neboť příchod vody z této strany nikdo nečekal.

Nejen, že tato obec neměla pořádnou ochranu před povodněmi, co se týče staveb, ale dalším zásadním problémem bylo, že neexistovala žádná legislativa, která by řešila tuto problematiku a upravovala postupy při řešení tohoto problému.

7.2 Protipovodňová opatření v roce 2010 a dnes

Současně chrání obec Troubky zhruba 700 metrů dlouhý a 1,5 metrů vysoký val nazývaný se Závalí, který byl v roce 2010, kdy obec zasáhla další povodeň, bezprostředně vytvořen svépomocí občanů Troubek bez stavebního povolení příslušného úřadu.⁸⁰ Tento val lze vidět na obrázku č. 6 a 7. Stavební povolení bylo tomuto valu dodatečně uděleno jako dočasná stavba. V roce 2013 byl vybudován další val na tzv. Panské louce mezi obcemi Troubky a Henčlov. Tento val byl taktéž vytvořen svépomocí občanů a bez povolení úřadů. V roce 2019 vydal stavební úřad v Přerově rozhodnutí o jeho odstranění. Dále se kolem obce nacházejí další valy a vyvýšená místa, která můžete vidět na obrázku č. 8 a 10. anebo také stavidlo na Malé Bečvě, které je zobrazeno na obrázku č. 11.

---

⁸⁰ ČT24. Záplavami zkoušené Troubky se protipovodňové ochrany nedočkaly. Jednomu z valů hrozí bourání. [online] 2017. [cit. 2024-02-16]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/regiony/2152404-zaplavami-zkousene-troubky-se-protipovodnove-ochrany-nedockaly-jednomu-z-valu-hrozi>.

Obrázek 6: Val nazývající se Závalí

zdroj: vlastní

Obrázek 7: Val nazývající se Závalí s vodočetem

zdroj: vlastní

Obrázek 8: Vyvýšené místo mezi polem a řekou Bečvou od Troubeckého mostu směrem k Malé vodní elektrárně Troubky zdroj: vlastní

Obrázek 9: Jez na řece Bečvě zdroj: vlastní

Obrázek 10: Jeden z valů podél řeky Bečvy zdroj: vlastní

Obrázek 11: Stavidlo na Malé Bečvě zdroj: vlastní

7.3 Protipovodňová opatření do budoucna

Minulý rok, tedy v roce 2023 po šestadvaceti letech se začalo konečně řešit rozšíření a realizace opatření na ochranu obce Troubek před povodněmi. 9. 6. 2023 se sešli hejtman Olomouckého kraje, starosta obce Troubky a ministr zemědělství a šéf Povodí Moravy, aby podepsali memorandum o spolupráci.

Tento podpis znamená jediné, „bude zahájena příprava projektové dokumentace pro povolení stavby. Na projektu se budou podílet Troubky a Olomoucký kraj shodnou částkou 1,6 milionu korun. Projekt počítá s prstencovým ohrazováním celé obce. Okolo Troubek vyrostou nové hráze, protipovodňové zdi a dojde i k navýšení stávajících hrází.“⁸¹ Obec a její občané se tak konečně dočkají po několika letech opatření, o kterých se donedávna pouze jen mluvilo.

Stavba by měla započít podle všeho v roce 2027 a podle dostupných informací by měla stát okolo šest set milionů korun. O tomto memorandu se rozpovídal pan starosta Frgal přímo v rozhovoru, který je uveden v příloze č. 2.

7.4 Návrh opatření

Dle mého názoru není takový problém připravit návrhy a samotné plány, ale samotná realizace a financování. Rozpočet obce je podle získaných informací velmi limitovaný. Pro tuto obec bylo zpracováno několik návrhu na opatření. Nikdy se tyto plány neuskutečnily z důvodu finančních prostředků a problému vykoupení pozemků od jejich vlastníků.

Dle mého názoru jsou nejlepší opatření jako čištění koryt, údržba břehů nebo postavení hrází. Dalším opatřením, které se mi zdá z finančního hlediska reálně proveditelné, je výstavba dalších valů, či jejich navýšení a úprava těch stávajících.

Tato navržená opatření by pravděpodobně nezabránila úplnému vniknutí vody do obce, ale mohla by sloužit pro zpomalení vody.

---

⁸¹ Přešovský deník.cz. Troubky jako symbol zkázy. Čtvrtstoletí po povodni se začíná projektovat ochrana. [online] 2023. [cit. 2024-01-27] Dostupné z: https://prerovsky.denik.cz/zpravy_region/troubky-jako-symbol-zkazy-ctvrtstoletí-po-povodni-se-zacína-projektovat-ochrana.html.

II. Praktická část

8. Metoda rozhovoru

Rozhovor je jedna z elementárních výzkumných metod, jehož technika spočívá v dotazování. Cílem této metody je získávání informací pomocí verbální komunikace mezi výzkumníkem a respondentem.⁸²

Existuje několik typů rozhovorů a ty určujeme podle jednotlivých kritérií. Jedním z takových kritérií je počet dotazovaných osob. Zde rozlišujeme rozhovor s jednou osobou tak zvaně individuální a rozhovor s více lidmi nebo skupinou tak zvaně skupinový.

Dalším kritériem je stavba otázek. Podle této stavby lze rozhovory rozdělit na:

- standardizovaný rozhovor, který má jasně stanovené otázky a odpovědi jsou předem respondentovi formulované. Tento rozhovor můžeme přirovnat k dotazníku v písemné podobě, s tím rozdílem, že zde bude formulován v ústní formě.
- polostandardizovaný rozhovor je svojí stavbou stejný jako standardizovaný rozhovor, ale dotazující klade respondentovi doplňující otázky
- nestandardizovaný rozhovor je typ rozhovoru, který je více otevřený. Pro tento rozhovor si dotazující připraví otázky, ale odpovědi nijak formulované nejsou a respondent odpovídá volně. Tazatel si také může upravit pořadí a formulaci otázek.⁸³

Samotný rozhovor by měl začít uvedením, které by mělo obsahovat seznámení respondenta s prací/výzkumem a účelem konaného rozhovoru. Dále by měl být předem seznámen s otázkami a se zaměřením rozhovoru. Rozhovor jako výzkumná metoda by měl svými otázkami ověřovat stanovené hypotézy a cíle v daném výzkumu nebo práci. Otázky musí být kladeny srozumitelně a odborné literatury doporučují začít od obecných až ke konkrétním věcem.

---

⁸² Švarcová Iva. Základy pedagogiky pro učitelské studium. 1. vyd. Vysoká škola chemicko-technologická v Praze, Praha 2005. ISBN 80-7080-573-0

⁸³ MICHAEL, Armstrong a STEPHEN, Taylor. Řízení lidských zdrojů- Moderní pojetí a postupy. 13. Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5258-7.

9. Rozhovory s občankou, starostou obce a bývalým velitelem hasičů

Pro potřeby této práce jsme byly provedeny rozhovory s tamní občankou Troubek, se současným starostou obce a s bývalým velitelem místních hasičů. Respondenti byli s průběhem rozhovoru a jeho nahráváním seznámeni, a to potvrdili podepsáním písemného souhlasu, kde bylo dále uvedeno, že souhlasí s uvedením jmen.

Otázky v rozhovorech byly zaměřeny na povodně v roce 1997 a v roce 2010 a také na postavení jednotlivých respondentů v obci. Otázky se týkaly především průběhu povodní v uvedených letech a také oblasti týkající se opatření proti povodním, která tato obec měla nebo má. Níže jsou uvedeny otázky pro jednotlivé respondenty.

Otázky v rozhovoru s občankou:

1. Zažila jste obě povodně?
2. Jak jste se o povodních dozvěděli a jak celá situace probíhala? Rozvedla byste průběh obou povodní?
3. Jediné varování byl tedy rozhlas?
4. A v kolik hodin přesně přišla ta záplavová vlna?
5. Máte tady nějaké školení nebo brožuru co dělat v případě povodní?
6. Evakovali se lidé?
7. Věděli jste o přicházející povodni dopředu?
8. Byli jste nuceni k evakuaci?
9. Poškodila Vám povodeň majetek a jak moc v roce 1997 a v roce 2010?
10. Pokryly tyto finanční prostředky od pojišťovny a od státu u vás náklady na vystavění nového domu?
11. Na kolik se vyčíslila škoda v roce 1997?

12. Jak dlouho vám trvalo odstranit škody?
13. Jaký jste měla pocit během povodní a po povodních?
14. Viděla jste rozdíl mezi povodněmi i v zasahujících složkách? V jejich postupu?
15. Máte nějaké informace ohledně protipovodňových opatření, změnilo se něco do současné doby?

Otázky v rozhovoru se starostou obce:

1. Jak dlouho jste ve funkci starosty obce Troubky?
2. Když se řeší mimořádná událost, tak jakou funkci zastupujete při jejím řešení?
3. Takže protipovodňovou komisi tady v obci zřízenou máte?
4. Byla zřízena za dob i těch povodní?
5. Kolik má protipovodňová komise členů?
6. Máte nějaké školení, co se týče řešení těch krizových situací?
7. Máte zřízeny nějaké programy pro občany? Například brožury, jak se chovat v případě povodní?
8. Povodňový plán je veřejně dostupný?
9. Co se týče protipovodňových opatření pro tuto obec, jaké byly v roce 1997, v roce 2010 a jaké jsou v současnosti?
10. Jaké škody byly v roce 1997 a 2010 v této obci?
11. Když porovnáme povodně v roce 1997 a v roce 2010, jaké složky v těch letech zasahovaly?
12. Zaznamenali jste rozdíl při řešení povodní v tom roce 2010 oproti roku 1997, byl ten postup jiný? Bylo v něčem lepší nebo horší?
13. V tom roce 1997 ti lidé se to dozvěděli jakým způsobem a kdy se to hlavně dozvěděli?
14. Co se týče pomoci lidem po těch povodních, kdy třeba některým nezůstalo vůbec nic, byla jim poskytnuta nějaká pomoc?

15. A finanční pomoc na obnovu bydlení byla poskytnuta?

16. Zaznamenali jste, že by se lidé po těch povodních spíše stěhovali do jiných míst nebo si ty domy opět vystavěli tady?

Otázky v rozhovoru s bývalým velitelem místních hasičů:

1. Byl jste a jste i v současné době velitelem místních hasičů?

2. Jste členem povodňové komise?

3. Jak často se ta povodňová komise scházela, když jste byl členem?

4. Mimo ty povodně, co jste na těch schůzích všechno řešili?

5. Jaký byl průběh obou povodní jak v roce 1997 tak 2010, jestli byste rozebral, jak ty povodně probíhaly, jak začali, jak jste se o nich dozvěděli?

6. Takže nějaká koordinace nebyla vůbec žádná, ani z vyšších míst, nic takového?

7. Takže tady tato část obce byla nejvíce zasažena nebo to bylo někde více?

8. Co se týče protipovodňových opatření kromě hlídkové činnosti, bylo tady něco dalšího? (polder například)?

9. V tom roce 1997 přišla vám potom nějaká pomoc od okolních obcí, od státu, co se týče třeba i té materiální, finanční atd. nebo i těm lidem vlastně v té obci celkově na tu obnovu?

10. Když byste měl srovnat s tím rokem 2010, jak ty povodně právě probíhaly, co třeba bylo lepší?

11. Vzpomněl byste si v tom roce 2010, které složky tady zasahovaly?

12. Byly tu případy nějakého rabování v době povodní?

13. Většina lidí po povodních zůstala a obnovili si domy nebo raději odešli z vesnice?

14. Mají tady hasiči už nějaké vybavení proti povodním?

15. Kde vidíte chybu, že není nic vytvořené?

16. Na území obce byla vytvořena občany nějaká hráz tzv. načerno?

17. Váš názor je, že ohrazení obce hrází je špatně, jaké je tedy podle vás nejlepší varianta opatření?

18. Je tady nějaký informační systém pro lidi, jak se chovat v případě povodní?

19. Máte ještě nějaké poznatky k povodním, které byste rád uvedl a doplnil?

20. Cítíte z lidí v současně době strach nebo obavy?

21. Jak to bylo tehdy s pojištěním majetku?

Cílem těchto rozhovorů je získání informací z výpovědí jednotlivých respondentů k porovnání povodní v roce 1997 a v roce 2010 a ke srovnání opatření proti povodním od roku 1997 až do současnosti.

Rozhovory s jednotlivými respondenty jsou uvedeny v přílohách 1,2 a 3.

Závěr

Troubky jsou obcí, která se stala symbolem povodní z roku 1997. Po třinácti letech se situace opakovala a obec byla opět vytopena.

Cílem této práce bylo porovnání povodní z roku 1997 s rokem 2010 a porovnání opatření proti povodním z uvedených roků až do současnosti.

Z výpovědi občanky Troubek lze vyčíst, že rok 1997 se opravdu touto událostí zapsal do historie. I po několika letech je z výpovědi této respondentky cítit značný strach a obavy. Dále si díky tomuto rozhovoru lze potvrdit fakt, že událost z roku 1997 byla jakýmsi podmětem pro vytvoření legislativy a dokumentace i na nevojenské situace. Z výpovědi respondentky je dále patrné, že v roce 1997 selhala komunikace a informovanost vůči občanům a postup při řešení této situace byl u všech složek, neziskových organizací a dobrovolníků chaotický a nekoordinovaný. Oproti roku 1997 je zcela jasné, že z pohledu občana byly povodně v roce 2010 mnohem klidnější a to, jak z pohledu komunikace a informovanosti, tak z hlediska postupu zasahujících složek. Komunikace se zlepšila hned po roce 1997, kdy byly vytvořeny a upravovány informační systémy a díky tomu byly v roce 2010 občané včas varováni. Přesuneme-li se na opatření, je z výpovědi respondentky patrné, že od roku 1997 se nikam tato obec neposunula. Byly vytvořené nějaké valy a došlo i k čišťení koryt, ale žádná rozsáhlejší opatření nebyla vybudována.

Pan starosta uvedl, že je ve své funkci od roku 2023. Znamená to tedy, že ani v jednom z řešených roků nebyl ve funkci starosty. I přesto působil na obecním úřadě na pozici místostarosty a z jeho výpovědi je patrné, že po povodních v roce 1997 byly vytvořeny a zdokonalovány informační systémy pro komunikaci s občany. Dále také uvedl, že je v obci zřízena povodňová komise obce, kdy pan starosta je jejím předsedou. V oblasti opatření proti povodním vypověděl, že se snad měly nacházet okolo obce valy, které vystavěli jejich předkové. Dále uvedl, že tato obec zažila povodně už i před rokem 1997. Po roce 2010 uvedl, že byl obcí vybudován val zvaný Závalí a byly vypracovány plány, které se neuskutečnily. Vypověděl, že v minulém roce 2023 podepsal memorandum o spolupráci na výstavbu opatření pro tuto obec. Uvedl také, že velké potíže spojené s budováním

opatření jsou také způsobené výkupem pozemků od jejich vlastníků a finančními prostředky. Dále je v rozhovoru uvedeno, že finanční pomoc byla po roce 1997 poskytnuta a díky ní se vystavělo spoustu nových obecních budov a bytů. Co se týče obyvatel a jejich odchodu z vesnice, uvedl, že Troubky opustilo pár občanů a většina zůstala a postavila si nový dům.

Bývalý velitel místních hasičů v rozhovoru uvedl, že byl velitelem místních hasičů, a to jak v roce 1997 tak i v roce 2010. Nyní působí jako starosta místních hasičů. Dále také uvedl, že byl v minulosti členem povodňové komise obce, která se za normální situace scházela jednou za půl roku. Na schůzích se řešili věci, pokud by nastaly povodně.

Dále vypověděl, že osobně řešil povodně v obou uvedených letech. Uvedl, že v roce 1997 měli nějaké zprávy o tom, že se Bečva zvedá a poté zase klesá. Stanovili si body přímo na řece a prováděli hlídkovou činnost. Uvedl, že poté co voda kulminovala, nikdo nepočítal s variantou, že voda přijde z jiného směru, o půl jedenácté byla obec pod vodou. Uvedl, že obec byla po tmě a oni tak museli čekat do rána na světlo, neexistovali telefony a neměli vysílačky, takže to neměli možnost s nikým řešit a žádat pomoc. Postup byl podle jeho výpovědi nekoordinovaný a uvedl, že se celá republika učila na těchto povodních v této obci. Dále také uvedl, že v roce 2010 už byla vidět koordinovanost a byla i lepší vybavenost.

Na otázku týkající se opatření proti povodním odpověděl respondent, že před rokem 1997 existovaly dvě hráze. Tyto hráze byly však zrušeny. Respondent uvedl, že nesouhlasí s ohrázením obce, kvůli vážnějším následkům. Dále uvedl, že dle jeho názoru je nejdůležitějším a nejúčinnějším opatřením čištění koryt a úprava břehů. Dále také uvedl, že i po tolika letech je z lidí cítit strach a nejistota.

Lze uvést, že se výpovědi jednotlivých respondentů v mnoha bodech shodují anebo se navzájem doplňují. Nejen z těchto rozhovorů, ale i z internetových a knižních zdrojů je patrné, že povodně v roce 1997 byly událostí s následky, na jejichž popud se začali dívat změny. Můžeme se bavit o změnách jak v komunikaci, tak ve vývoji „krizové“ legislativy a postupu jednotlivých složek IZS, a proto povodně v roce 2010 byly mnohem lépe zvládnuté. Pokud srovnáme rok 1997

a 2010, v roce 2010 nikdo nezemřel. Díky roku 1997 se v obci zavedli komunikační systémy, díky nimž jsou občané této obce včas varováni a mají tak možnost se evakuovat. Dále se všichni respondenti shodují, že i po těch letech od povodní z roku 1997 je z lidí cítit strach, když se i nepatrně zvýší hladina vodních toků.

Z pohledu opatření proti povodním je patrné, že ochrana v roce 1997 byla minimální. Opět po roce 1997 byl vybudován val zvaný Závalí, který stojí dodnes a v blízké době se bude žádat o prodloužení stavebního povolení, aby tento val mohl i nadále stát a chránit obec. Byly také vypracovány různé plány pro další ochranu a stavby, avšak tyto plány se nikdy neuskutečnili. Důvodem neuskutečnění těchto plánů jsou finance a výkup pozemků od současných majitelů. Nyní tuto obec chrání již zmíněný val a další malé valy a vyvýšená místa. V roce 2023 bylo současným starostou podepsáno memorandum o spolupráci, na jehož základě by mělo dojít k ohrázení obce a k výstavbám dalších opatření.

Závěrem tedy lze říct, že se od roku 1997 do současnosti v oblasti realizace opatření nic moc neudělalo. Občané tak mohou doufat, že se díky podpisu memoranda konečně dočkají ochrany před tímto typem mimořádné události a povodně tak budou lépe zvládatelné a bez větších škod.

Seznam literatury

Literatura

BOHUMÍR, Martínek a JAN, Tvrdek. Základy integrovaného záchranného systému. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 172 s., 2010. ISBN 978-80-7251-338-3.

JAKUBCOVÁ, Lenka a ŠUGÁR, Ján. Bezpečnost a krizové řízení. Policejní akademie České republiky v Praze, 2013, 154 s., ISBN 978-80-7251-400-7.

Kolektiv autorů. Živel voda. Praha: Agentura Koniklec, 293 s., 2005. ISBN 80-902606-6-7.

KOVÁŘ Milan. Ochrana před povodněmi. TRITON, 2004, 104 s. ISBN 80-7254-499-3.

Kronika obce Troubky

MICHAEL, Armstrong a STEPHEN, Taylor. Řízení lidských zdrojů- Moderní pojetí a postupy. 13. Grada Publishing, 928 s., 2015. ISBN 978-80-247-5258-7.

Minulost a přítomnost obce Troubky 1348-1998. Troubky: Obecní úřad Troubky, 1998. ISBN 80-238-7192-7.

NOVÁKOVÁ Jaroslava, KRULÍK Oldřich, BUREŠ Radek, Úvod do bezpečnosti a krizového řízení I., Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011, 114 s. ISBN 978-80-7251-343-7.

ŘÍHA Jaromír, Ochranné hráze na vodních tocích, Grada Publishing a.s., 2010, 224 s., ISBN 9788024773254.

SOTONA Jan, KŘÍŽ Radek, VACULOVÍČ Radim, Vodní peklo, Praha, Duel, 1997, 120 s., ISBN 80-902324-5-0.

Švarcová Iva. Základy pedagogiky pro učitelské studium. 1. vyd. Vysoká škola chemicko-technologická v Praze, 291 s., Praha 2005. ISBN 80-7080-573-0

TARČÁNI Oldřich a kolektiv, Teorie a praxe krizového řízení I, 2. vydání, Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2015, 120s., ISBN 978-80-725-435-9.

VILÁŠEK, Josef; FIALA, Miloš a VONDRÁŠEK, David. Integrovaný záchranný systém na počátku 21. století. Praha: Nakladatelství Karolinum, 189 s., 2014. ISBN 978-80-246-2477-8.

Zákony a vyhlášky

Zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky
Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky
Zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému
Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně jiných zákonů (krizový zákon).
Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, v platném znění,
(vodní zákon).
Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky
Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o
změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru)
Zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské a justiční stráží České republiky
Zákona č 133/1985 Sb., o požární ochraně
Vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva
Vyhláška č. 447/2001 Sb., o báňské záchranné službě
Vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany

Jiná dokumentace

Povodňový plán obce Troubky. [online] 2010-2024 [cit. 2024-02-26]. Dostupné z:
https://dpp.olkraj.cz/pub_cz071/index.html?b_druh_povodnova_charakteristika.htm.

Povodňový plán Olomouckého kraje. [online] 2014-2024. [cit. 2024-02-26]
Dostupné z: https://www.edpp.cz/orp_uvod/

Povodňový plán ORP Přerov. [online] 2010-2024. [cit. 2024-02-26]. Dostupné z:
https://www.edpp.cz/orp_uvod/

Magistrát města Přerova- Povodňová kniha

Časopisy a články

Mladá fronta dnes. 2010, roč. 21, č. 115. 2010.

Mladá fronta dnes. 2010, roč. 21, č. 116. 2010.

Mladá fronta dnes. 2010, roč. 21, č. 117. 2010.

Mladá fronta dnes. 2012, roč. 23, č. 155. 2012.

Lidové noviny. 2000, roč. 13, č. 161. 2000.

Nové Přerovsko. 1997, roč. 6, č. 28. 1997.

Olomoucký dnes. 2012, roč. 23, č. 158. 2012.

Olomoucký dnes. 2012, roč. 23, č. 157. 2012.

Nové Přerovsko. 1997, roč. 6, č. Mimořádné číslo. 1997.

Krajina a povodeň. 1998, roč. 12, č. 12. zvláštní číslo. 1998.

Elektronické zdroje

Celní správa České republiky. Kompetence - čím se zabývá celní správa. [online] 2016. [cit. 2024-01-18]. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/onas/kompetence/Stranky/default.aspx>.

Česká speleologická společnost. Česká speleologická společnost. [online] 2024. [cit. 2024-01-29]. Dostupné z: <https://www.speleo.cz/>.

Český červený kříž. Kdo jsme. [online] 2024. [cit. 2024-01-18]. Dostupné z: <https://www.cervenýkříž.eu/kdo-jsme>. [cit. 2024-01-18].

Český hydrometeorologický úřad. VYHODNOCENÍ POVODNÍ V KVĚTNU A ČERVNU 2010. [online] 2010-2011. [cit. 2024-02-17]. Dostupné z: https://www.chmi.cz/files/portal/docs/hydro/povodne/pov10/pdf/vuv_szpr.pdf.

Český hydrometeorologický ústav. Výroční správa. [online] 2010. [cit. 2024-01-29] Dostupné z: <https://www.chmi.cz/files/portal/docs/reditel/vyrocnizpravy/vz2010.pdf>

ČT24. Záplavami zkoušené Troubky se protipovodňové ochrany nedočkaly. Jednomu z valů hrozí bourání. [online] 2017. [cit. 2024-02-16]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/regiony/2152404-zaplavami-zkousene-troubky-se-protipovodnove-ochrany-nedockaly-jednomu-z-valu-hrozi>.

Dostupné z: <https://zsbozp.vubp.cz/statni-sprava-v-ochrane-verejneho-zdravi>.

Hlásná a předpovědní povodňová služba. Povodňová ochrana v ČR. [online] 2024. [cit. 2024-01-25]. Dostupné z: https://www.chmi.cz/files/portal/docs/poboc/CB/pruvodce/verejnost_povodnova_ochrana.html#priklad.

Horská služba. Poslání a úkoly. [online] 2024. [cit. 2024-01-18]. Dostupné z: <https://www.horskasluzba.cz/cz/horska-sluzba/poslani-a-ukoly>

Ministerstvo vnitra, Hrozba. [online]. 2023 [cit. 2023-11-13]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/hrozba.aspx>.

Ministerstvo vnitra. Online. Ústřední povodňová komise (ÚPK). [online] 2023. [cit. 2023-11-27]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ustredni-povodnova-komise-upk.aspx>.

Ministerstvo Vnitra. Riziko. [online] 2023. [cit. 2023-11-21]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/riziko.aspx>.

Ministerstvo životního prostředí. Povodňové plány. [online] 2023. [cit. 2024-02-14]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/povodnove_plany?fbclid=IwAR0MgmCfn1h1BrYYn0BaUljBismFZhEooU7NKwxw21eQl5teHjSh7QE_oIQ.

Povodňový plán obce Troubky, Přirozená povodeň. [online] 2010. [cit. 2023-11-27]. Dostupné z: https://www.portalobce.cz/povodnovy-plan/tro_prirozena-povoden.

Povodňový plán obce Troubky, Stupně povodňové aktivity [online] Troubky 2010. [cit. 2024-02-17]. Dostupné z: https://www.portalobce.cz/povodnovy-plan/tro_stupne-povodnove-aktivity.

Povodňový plán obce Troubky. Hydrologické údaje. [online] 2024. [cit. 2024-01-22]. Dostupné z: https://www.portalobce.cz/povodnovy-plan/tro_hydrologicke-udaje.

Povodňový plán Olomouckého kraje. Zvláštní povodeň. [online] 2023. [cit. 2024-02-20]. Dostupné z: https://dpp.olkraj.cz/pub_cz071/index.html?b_druh_zvlastni.htm.

Přerov Povodňový plán města Přerov. Hladinoměry - Přerov. [online] 2010- 2024. [cit. 2024-01-26]. Dostupné z: <https://www.portalobce.cz/povodnovy-plan/hladinometry/prerov/>.

Přerovský deník.cz. Troubky jako symbol zkázy. Čtvrtstoletí po povodni se začíná projektovat ochrana. [online.] 2023. [cit. 2024-01-27]. Dostupné z: https://prerovsky.denik.cz/zpravy_region/troubky-jako-symbol-zkazy-ctvrtstoleti-po-povodni-se-zacina-projektovat-ochrana.html.

Troubky. Současnost obce. [online] 2024. [cit. 2024-01-22]. Dostupné z: <https://www.troubky.cz/obec-350/informace-o-obci/soucasnost-obce/>.

Troubky.,,deset let poté". [online] 2007. [cit. 2024-01-29]. Dostupné z: https://www.troubky.cz/e_download.php?file=data/editor/172cs_4.pdf&original=deset_let_pote.pdf.

Vodní záchranná služba ČČK. Kdo jsme. [online] 2024. [cit. 2024-02-14]. Dostupné z: <https://www.vzs.cz/kdo-jsme/>.

ZACHRANNASLUZBA.CZ. Systém zdravotnické záchranné služby v ČR. [online] 2024. cit. 2024-02-14]. Dostupné z: <https://zachrannasluzba.cz/system-zzs-v-cr/>.

Znalostní systém prevence rizik v BOZP. OCHRANA ZDRAVÍ - Státní správa v ochraně veřejného zdraví. [online] 2016- 2024. [cit. 2024-01-18] Dostupné z: <https://zsbozp.vubp.cz/statni-sprava-v-ochrane-verejneho-zdravi>.

Seznam zkratk

Sb. - sbírka

SMS-sužba krátkých textových zpráv (short message service)

ORP- obec s rozšířenou působností

č . - číslo

IZS- integrovaný záchranný systém

JPO- jednotky požární ochrany

MU- mimořádná událost

ČR- Česká republika

ČČK- Český červený kříž

SPA- Stupeň povodňové aktivity

Seznam příloh

Seznam tabulek

Tabulka 1: Typy plánů a jejich zpracovatelé

Tabulka 2: Povodňové orgány

Tabulka 3: Rozdíly mezi jednotlivými povodněmi

Seznam obrázků

Obrázek 1: Obsah povodňových plánů

Obrázek 2: Právní architektura

Obrázek 3: Zaplavená ulice

Obrázek 4: Pamětní deska obětem povodní v roce 1997

Obrázek 5: Zničený dům povodněmi

Obrázek 6: Val nazývajícím se Závalí

Obrázek 7: Val nazývajícím se Závalí s vodočtem

Obrázek 8: Vyvýšené místo mezi polem a řekou Bečvou od Troubeckého mostu směrem k Malé vodní elektrárně Troubky

Obrázek 9: Jez na řece Bečvě

Obrázek 10: Jeden z valů podél řeky Bečvy

Obrázek 11: Stavidlo na Malé Bečvě

Přílohy

Příloha č. 1 rozhovor č. 1

Příloha č. 2 rozhovor č. 2

Příloha č. 3 rozhovor č. 3

Příloha č. 1

Rozhovor č. 1

Respondent: Hana Řezníčková

Postavení: občan

Otázka: Zažila jste obě povodně?

Odpověď: Ano

Otázka: Jak jste se o povodních dozvěděli a jak celá situace probíhala? Rozvedla byste průběh obou povodní?

Odpověď: My jsme tady neviděli nic, bylo třeba půl 11 večer a teprve nám začal hlásit rozhlas, že k nám jde voda do Troubek. Rozhlas skončil a voda už tady byla v ulicích. My jsme doma nemohli ani otevřít dveře, abychom se dostali ven. Takže o těch půl 11 už ta voda byla už v ulicích, tam kde jsem bydlela za svobodna, vlastně na Nové ulici. No a my jsme teda měli dům na patro. Dole bydlel děda a nahoře jsme bydleli my s rodiči, bratr a já. Bratr zrovna nebyl doma, ten byl zrovna na vojně v Přerově nebo v Olomouci. My jsme tenkrát chtěli utéct z toho baráku, jenomže ono to nešlo, jelikož jsme nemohli otevřít dveře do ulice, abychom šli k sousedům. Tak jsme utíkali potom, přešli jsme dolů k dědovi a utíkali jsme přes okno na dvůr, že půjdeme k dalším sousedům, že přelezeme ploty, jenomže toto bylo níž, takže to nešlo, tak jsme museli vylézt nahoru do sena. No a teď jsme čekali, jestli nás jako zachrání, protože všude lítaly vrtulníky, tak jsme se s tatškou střídali na střeše, jsem vylezla na střechu a s tatškou jsme se střídali na střeše a mávali jsme, aby nás zachránili. Lítal vrtulník a potom ty lidi z té střechy nebo okolo slaňovali a sváželi nás na hřiště, kde voda nebyla. Nebyla všude v Troubkách voda. Nebyla třeba na hřišti, na Vlkošské ulici nebyla voda, protože tam je to výš, u družstva voda nebyla a nejmíc byla voda na Dolách, dole, u sportovní haly, protože tam je to nejniž. Takže ty baráky třeba, tam byl vidět jenom kousek střechy, jinak všechno bylo pod vodou na těch Dolách. Tak potom nás jako zachránili, že přiletěl jako vrtulník a oni nás slaňovali a všechny nás svezli na to hřiště, kde voda nebyla, kde byl větší vrtulník a odtud nás potom převezli do Přerova, kde jsme byli po určitých ubytovnách, ale absolutně jsme neměli nic. No

neměli, někteří neměli nic, já jsem tenkrát měla jako ne vizi, ale něco mi říkalo, že ten barák jako spadne, protože náš dům byl kousek z vepřáku, a to tady většinou byly ty baráky z vepřáku postaveny a ta tíha toho baráku vlastně zapříčinila, že ten vepřák se podmácel, to máte vlastně hlínu a seno udělané ty cihle, tak ten barák vlastně spadl. Celé to jako spadlo. Takže i když mi rodiče říkali, že nebudeme evakuováni, tak jsme si říkala, že asi jo, tak jsme každému, dědovi, tatovi, mamě a sobě zabalila jedny ponožky, spodní prádlo, veškeré dokumenty jsem vzala z baráku, občanky, pojišťovací dokumenty. Takže já jsem to dala do batůžku. Takže když jsme potom byli v té ubytovně v tom Přerově a někteří tam neměli absolutně nic, tak my jsme měli aspoň tady tyhle dokumenty jo. Ale spodní prádlo to bylo jen na jeden den a potom tam vlastně chodil brácha s bývalou manželkou, kdy její rodina nám na druhý den půjčila veškeré jako věci. Ty dokumenty nás hodně zachránili, protože potom jsme se hlásili na sociálním úřadu, abychom dostali aspoň nějaké peníze, tak jsme dokládali, že jsme z Troubek. A když někdo neměl tu občanku, což byla většina lidí, tak my jsme se vlastně navzájem říkali, ano on bydlí v Troubkách, toho znám, toho znám. Abychom ukázali, že on je opravdu z Troubek, protože hodně lidí toho využívalo a chodilo si tam pro peníze, že to dostanou jenom tak.

Otázka: Jediné varování byl tedy rozhlas?

Odpověď: Jo to bylo jediné. Já si myslím, že tenkrát selhal systém. Nikdo to nečekal. Takové povodně kdysi dávno byli ještě za mého stařečka nebo ještě předtím nějaká povodeň byla, od té doby žádná povodeň nebyla. A bylo to zapříčiněno tím, že tady v Troubkách vedla Bečva, koryto Bečvy a vlastně to koryto Bečvy oni udělali někde jinde, za Troubkama a ta Bečva si to staré koryto vlastně sama našla. To bylo poslední varování. Ale co jsem se dozvěděla, tak třeba ve 3 hodiny nebo ve 2 hodiny dopoledne ten den už Přerově voda byla. Někteří lidé, kteří pracovali ve strojírnách, se třeba už nedostali zpátky domů autobusem, protože ten už třeba nejezdil. Takže ta voda postupně šla od Henčlova pomalinku po těch polích.

Otázka: A v kolik hodin přesně přišla ta záplavová vlna?

Odpověď: O půl 11 večer, ten rozhlas byl, a to už bylo pozdě. Rozhlas řekl, že sem jde voda, že to bude povodeň a během 10 minut ta voda už byla v ulicích, takže jsme se nemohli už jako dostat pryč. Nejhuře na tom dopadli Loučka, to byl jeden barák za druhým popadaný. Máme Loučka 1,2,3 a to ten barák padal jeden za druhým, protože oni byli z vepřáku, takže pak nebylo poznat ani ulici. V tom roce 2010 to už bylo lepší, to už si tak hlídali aji ten stav vody. To je jak dneska, když třeba zaprší, tak shodou okolností můj bratr pracuje v Oseku v Povodí Moravy, kde hlídá stav vody. Takže když teď hodně zaprší, 3 dny prší jako navrchu, tady dole nás to nezajímá, nás zajímají Beskydy. Že když třeba celý týden prší, tak ta voda letí dule a on už odpouští. A teď on už řekne, kolik jako může odpouštět. A to už se vlastně hlídá, jsou vyčištěná koryta, hlídají stav vody, takže to už je něco jináčího. V tom roce 2010 to už bylo taky něco jináčího. Manžel pracoval v Kojetíně, a to už jsem mu volala, že asi přijde povodeň druhá. Takže já jsem měla čas už všechno vykvérovat. Tak jsem z dílny všechno, motorovou pilu, kola, všechno jsem to dávala tady nahoru a auto jsem odvezla tam, kde jsem si myslela, že voda nebude. Nechtěla jsem to dávat směrem za Troubky k Tovačovu, aby byla příjezdová cesta jako volná, kdyby náhodou, takže všichni jsme se nakvérovali na druhou stranu Troubek, kde jsme ty auta postavili. Ale to už jsme věděli během dne, že ta povodeň přijde.

Otázka: Máte tady nějaké školení nebo brožuru co dělat v případě povodní?

Odpověď: Tak tady víte, co máte dělat (smích). Nakoupit si zásoby. Pravidelně už tady je rozhlas, teď máte internet a dají takhle všem vědět, škola hlásí jo. Protože já jsem byla v práci a volali mi ze školy, že si má vyzvednout dítě, protože přijde povodeň a to byla 1 hodina odpoledne. Takže to už jsem věděla. Takže jsem věděla. Jela jsem domů, vzala děti ze školy a zavolala manželovi, že přijde další povodeň ať jsme nachystaní. Takže jsem všechno vykvérovala, oblečení jsem dala do dalších šuplíčků, protože jsem si říkala, už jsme výš, to tak jako nebude, což je pravda, protože po tom 97, když se tady stavěly baráky, už musela být základová deska metr, metr a půl. Ti, co bydlí na Dolách, tak museli mít ještě výš, ti museli mít základovou desku 2 metry. Jinak byste neměli povolenou stavbu a nebyli byste pojištění. 2010 už jsme bydleli na Záhumení s dětmi. Takže když přijel manžel z práce, tak už jsem měla dílnu všechno vykvérovanou, co jsme měla

strčila jsem do domu, do kuchyně, na terasu, auto jsme měli odvezené, a už jsme jenom čekali co bude. Nevím v kolik hodin ta druhá povodeň přišla, to už mám tak jako matně, ale k večeru už byl rozhlas, kdo chce být evakuovaný, tak je připravený autobus a budou se evakuovat lidi do Tovačova, že je tam ve sportovní hale nachystaný pro nás spaní, do Lobodic a tak. Že nás budou svážet.

Otázka: Evakovali se lidé?

Odpověď: Ano, ale ti, co neměli malá děcka, tak zůstali doma. Nikdo nechce odejít, protože máte strach, že vám se někdo vleze a všechno to vyrabuje. To bylo v tom 97, když jsme bydleli na té ubytovně a já jsem se sem vracela myslím po 4 dnech, to už opadla voda, tak tady byli naši chlapi Troubečtí a dělali hlídky všude, protože jezdili sem cizí lidi a rabovali tady. Takže v tom 2010, kdyby ty děcka nebyly menší, tak bych ten barák neopustila. Teď bych ho taky neopustila. To víte, nakoupíte si zásoby, hlavně jídlo a pití. Když je to zima, ale v zimě naštěstí voda není, tak není potřeba plyn nebo elektriku, každý ten vaříč nějaký má. Takže to bychom v pohodě přežili, to bych už nikam nešla, ale že ty děti byly malé a měli strach, že ta voda jako přijde, tak jsme se jako přestěhovali do toho Tovačova a pak ke švagrové do Věrovan, ale kde jsem byla s nimi jenom 3 dny, manžel nás tam jen zavezl a okamžitě se vrátil zpátky, takže tady na lodi převážel lidi, pomáhal jim nebo rozvážel potraviny. A já jsem za 3 dny za ním přijela, abychom co jsme měli zatopené, abychom uklidili, protože to bylo všechno od bahna. V tom 97 jsme nemuseli ani uklízet, to všechno spadlo, to jen přijel bagr.

Otázka: Věděli jste o přicházející povodni dopředu?

Odpověď: O té první ne, o té druhé jo, v tom 2010 už to bylo jinak nastavené, všechno jste se dozvěděli, kdy přijde, že jsou zajištěné ty autobusy, kdo se chce evakuovat, pokud tady někdo zůstal, tak normálně rozváželi potraviny na člunech a tak. Jak se ten můj chlap vrátil zpátky, tak kdo chtěl, tak ho převážel na lodi.

Otázka: Byli jste nuceni k evakuaci?

Odpověď: Nutili nás k evakuaci, ale přesto někteří zůstávali.

Otázka: Poškodila Vám povodeň majetek a jak moc v roce 1997 a v roce 2010?

Odpověď: Tak v tom 97 ano, spadl mým rodičům celý dům, jelikož jsme byli pojištěni, naštěstí ta pojišťovna vyplatila myslím 1 milión korun našim, ti, co nebyli pojištěni, měli smůlu, ti, co byli pojištěni u jináčí pojišťovny, tehdy byla Moravská pojišťovna a ještě jiná, tak ti nedostali nic, protože to se nevztahovalo asi na tu povodeň. Takže ti nedostali nic. Ale každý dostal v tom roce 1997 já teďka nevím, 150 tisíc korun od státu, něco jsme dostali ještě od sociálky a každý kdo chtěl stavět barák a měl ještě málo peněz, což byli všichni, tak byla poskytnuta půjčka 850 000 a bylo to myslím jen 3 nebo 4 %, strašně nízký úrok, takže vesměs si každý bral tu půjčku. Plus byly sbírky, Červený kříž dělal sbírku, tak dostávali peníze od Červeného kříže. V roce 2010 taky, ale už více ty pojišťovny fungovali než v tom 1997. Protože po tom 97 jak se postavil barák, tak byly Troubky očíslovány na 1,2,3,4, my jsme tady na Záhumení, jsme výš, takže asi dvojka. Jedna je, kde voda nebyla, takže pojišťovna vás v pohodě pojistí. Dvojka, tady voda byla, ale do baráku se voda nedostala, takže nižší pojistka. Ti, co bydleli na Dolách, kde to všechno jako popadalo a kde bylo nejvíc vody, ti byli na čtverce. A ti se museli připojistit, oni vás pojistili, ale museli jste se připojistit.

Otázka: Pokryly tyto finanční prostředky od pojišťovny a od státu u vás náklady na vystavění nového domu?

Odpověď: Ne nepokryly, nepokryly to nikomu, takže lidé si brali tu půjčku 850 tisíc a splácí to, někteří už to mají splacené. Po vodě jsme se přesunuli do Lobodic, kde bydlel můj děda, tam jsme u něho bydleli, mezitím jsme se s mým současným manželem rozhodli, že se vezmeme, protože jsme chtěli stavět taky dům.

Otázka: Na kolik se vyčíslila škoda v roce 1997?

Odpověď: Přibližně na 2 miliony, jelikož jsme měli barák na patro. Tenkrát, teď by to bylo daleko víc.

Otázka: Jak dlouho vám trvalo odstranit škody?

Odpověď: V tom 97 říkám, to bylo rychle, to přijel bagr a všechno hotovo. Ale bylo dobré to, že jste neplatili za sut' a likvidační práce. Oproti roku 1997 se v roce 2010 jednalo o chvilkovou záležitost.

Otázka: Jaký jste měla pocit během povodní a po povodních?

Odpověď: Dlouho mi trvalo, než jsem si zvykla, když prší, tak neměl strach a dlouho jsem ještě slyšela praskání zdí. My jsme vlastně byli v tom domě, my jsme měli s bráchou velký pokoj a já jsem slyšela, jak to praská a pak ránu, jak ta půlka domu spadla. Takže to mi dlouho trvalo. Myslím, že hodně lidí měli panický strach, když začalo pršet, nedej bože, když pršelo 3 dny. V roce 2010 to bylo již lepší. Ale když to porovná s mými dětmi, ty měli strašný strach. Když začalo pršet, bylo to jeden dva měsíce po, furt měli strach a ptali se, jestli se budeme stěhovat, protože měli strach, že sem přijde voda.

Otázka: Viděla jste rozdíl mezi povodněmi i v zasahujících složkách? V jejich postupu?

Odpověď: Teď už je to daleko lepší, v tom 97 nikdo nevěděl, každý byl v šoku a nevěděl co dělat, poslali nám sem vojáky, aby nám pomohli s odklizením toho domu, té sutě. To každý si mohl vybrat, takže to nám poskytl ten stát, i dobrovolníci sem jezdili. Na druhé straně i naši lidi a věděli jsme, že jim do domu nepřišla voda, tak toho využívali. Například jsme dostávali čistící prostředky zadarmo a chodili tam i lidi, co tam tu vodu neměli a chtěli se napakovat.

Otázka: Máte nějaké informace ohledně protipovodňových opatření, změnilo se něco do současné doby?

Odpověď: Co vím, tak čistili koryta a někde dělali hráze. Co tu bude to nevím. Upravovali se některé valy, ale o ničem rozsáhlejších nevím.

Příloha č. 2

rozhovor č.2

Respondent: Mgr. Martin Frgal

Postavení: starosta obce

Otázka: Jak dlouho jste ve funkci starosty obce Troubky?

Odpověď: teď 24. 10. 2023 to bude rok.

Otázka: Když se řeší mimořádná událost, tak jakou funkci zastupujete při jejím řešení?

Odpověď: My jsme známí nějakými povodněmi, které se tady vyskytly v roce 1997 a pak v roce 2010, to já jsem ve funkci ještě nebyl. Ale jsem předseda protipovodňové komise. Nebo nějakého krizového orgánu obce Troubky, který řeší tu nastalou situaci a má ze zákona nějaké povinnosti, ať už je to zveřejňování pro lidi, upozornění atd. návrhy opatření, které by se měly udát.

Otázka: Takže protipovodňovou komisi tady v obci zřízenou máte?

Odpověď: Ano máme.

Otázka: Byla zřízena za dob i těch povodní?

Odpověď: Určitě, nevím jak ta první, protože celorepublikově s tím nikdo neměl zkušenosti čili to nevím a nejsem schopný říct, ale při té druhé už jsme trochu připravení byli.

Otázka: Kolik má protipovodňová komise členů?

Odpověď: Tuším, že 5.

Otázka: Máte nějaké školení, co se týče řešení těch krizových situací?

Odpověď: Pořádá to HZS Olomouckého kraje, já jsem letos na jaře byl na školení, co se týče těch krizových situací v Přerově, takže ano.

Otázka: Máte zřízeny nějaké programy pro občany? Například brožury, jak se chovat v případě povodní?

Odpověď: Brožury vyloženě nemáme, ale máme zpracovaný povodňový plán, který ty krizové situace řeší, konkrétně teda ty povodně plus máme nějaké aplikace na našich webových stránkách s odkazem, kde se mohou dozvědět při nastalé situaci, jaký postup by měl být.

Otázka: Povodňový plán je veřejně dostupný?

Odpověď: Ano, ten je na internetových stránkách obce Troubky.

Otázka: Co se týče protipovodňových opatření pro tuto obec, jaké byly v roce 1997, v roce 2010 a jaké jsou v současnosti?

Odpověď: Povodňové opatření je samozřejmě otázka, co je tím myšleno. Tady od vlastně roku, když já jsem byl v pozici místostarosty, od roku 2010 do roku 2018, tak když jsme dohledávali informace, které jsou podstatné pro ty povodně v Troubkách, tak je to průtok v řece Bečvě, kolik kubíků nebo jak vysoko ta hladina vystoupá. Co se týče nějakých záznamů limnigrafů, který je nejbližší tady nám, tak je v Dluhonicích a tam jsou záznamy, někdy z roku 1910, kde byly záznamy dohledatelné na internetu nebo i v archivech Povodí Moravy a co bylo předtím, tak z nějakých kronik nějaké sem tam povodně byly, nějak 1880 1890 tady nějaké drobné povodně byly, nebyly zaplavené celé Troubky ale pouze místní části třeba tam v ulici ve Dvoře, ale žádné velké škody to nenapáchalo. Tu povodeň ti lidé v Troubkách neznali až do toho 1997, což byl extrém, kdy napršelo asi spoustu vody v Beskydech, které prioritně svádí ta řeka Bečva a v Jeseníkách, které svádí řeka Morava. A teklo asi řekou Bečvou kolem 840 kubíků, pokud si dobře vzpomínám. Povodí Moravy tvrdí, že koryto Bečvy je kapacitně na 650 kubíku, když vezmu ten rozdíl tak těch 190 kubíků musí někde vybřežit co se týče toho našeho katastru. Takže těch 190 kubíků je to nějaký odhad mělo tehdy téct přes ty Troubky směrem do těch lužních lesů, na Chropyni, Kojetín atd. Čili tam ty povodňové opatření asi nebyly žádné tehdy, že by byl udělaný nějaký val. Historicky tady ten val byl dělaný někdy od 1903 až 1933, kdy byla kolaudace, a to mluvím o valu, který je stávající a funkční a vede od Troubek směrem nahoru k potoku, až nevím kam. To údajně dělali italští vojáci, tady ten val. Ten asi zabránil v minulosti těm povodním než v tom 18. století, které probíhaly. Co se týče toho roku 2010, tak v tom roce 2010 byl někdy na konci května ten povodňový

stav a tam právě po té vodě obec Troubky vybuďovala, to se jmenuje dočasné navýšení terénu v lokalitě na Závalí, je to asi 1,7 km dlouhá zemní sypaná hráz, která navazuje na ty selské valy, které budovali ti italští vojáci a měla by nás ochránit na povodeň 20-50. letou. Ještě když se vrátím k tomu průtoku, jaký tekli v tom korytě řeky Bečvy, tak to bylo kolem 730 kubíků tuším. 2010. Zase 650 kubíků a 730 kubíků je nějakých 80 kubíků čili 80 kubíku v tom roce 2010 teklo přes Troubky. Byla to menší povodeň a samozřejmě napáchala menší škody. Podstatné je ve srovnání s tím 97, že nezemřelo 9 lidí, nikdo nezemřel. V 97 bylo asi 350 demoličních výměřů z toho důvodu, že ta vesnice byla stavěna převážně z těch vepřovic, z těch vepřáků, z těch nepálených cihel a v roce 2010 byl jeden demoliční výměř na jeden rodinný dům, ale samozřejmě to komplikuje ten život v té obci a je to vždycky nepříjemný, do teďka pokud se ta voda zvedne v řece Bečvě, tak s tím lidmi, převážně ti starší tak mají strach, že prostě zase budou vystěhovávat nábytek a kdoví co, co se stane, což samozřejmě chápu. Tedy v tom roce 2010 na podzim byla vybudována dočasná protipovodňová ochrana, to je dočasná zdůrazňuji, protože to má dočasné stavební povolení. My v letošním roce do konce roku musíme požádat o prodloužení toho povolení, protože končí. Už jsme to nějakým způsobem řešili, na správní úřad Magistrátu města Přerova jsme poslali žádost o prodloužení toho termínu. Nicméně v tom 97 obec ve spolupráci s povodím Moravy nechali zpracovat nějakou protipovodňovou ochranu obce Troubky, řekněme kruhové ohrázování, kdy se to asi nechci říct asi úplně neřešilo až do toho roku 2010, to už já můžu říct z vlastní zkušenosti, protože jsem na té obci působil, takže v roce 2010 na podzim nám představilo Povodí Moravy ten oprášený projekt kruhového ohrázování, kdy po připomínkách některých dotčených subjektů tady v tom záplavovém území, tak se obec rozhodla, že si zpracuje svoji alternativní variantu té protipovodňové ochrany. Ta spočívala v tom, že to byla taky zemní sypaná hráz, ale byla posunuta dál od Troubek. V některých těch částech té jižní korespondovala, byla stejná trasa jak ta varianta Povodí Moravy, ale v té severní a východní byla jiná. Na to samozřejmě pak navazovalo to, že to někdo hodnotil, nějaký strategický expert, který nám, koneckonců i pan ministr zemědělství, který tady byl tehdy Marián Jurečka, tak nám řekl, že na co chceme chránit zemědělskou půdu, že prioritou je chránit občana, majetek občana, lidský život a samozřejmě ten majetek obce. Na to my jsme i zastupitelstvo dali

usnesení, že akceptuje tu variantu Povodí Moravy na 100letou vodu a od té doby vlastně jsme přijali zaměstnankyni na výkup pozemků pod tou protipovodňovou ochranou, ty majetko-právní vztahy jsou nejsložitější, co se týče té samotné pak stavby. Teď jsme ve fázi, kdy jsme podepsali v květnu memorandum, Olomoucký kraj, Povodí Moravy a my, kdy držitelem projektu je Povodí Moravy, Olomoucký kraj a my jsme se zavázali, že se budeme finančně spolupodílet. A toto je fáze, kdy se řeší projektová příprava pro společné územní řízení a stavební povolení. Takže ta má stát nějakých 16 milionů, my jsme se zavázali nějakou spoluúčastí 5 % a Olomoucký kraj 5 %, ale to se bude vyčíslovat až později. Takže ta situace je teď taková, že bylo výběrové řízení, Povodí Moravy jako držitel projektu vypsalo výběrové řízení na zpracovatele té projektové dokumentace pro to společné územní řízení a stavební povolení. To vím, že v září kolem 25. někdy byla uzávěrka přihlášek do toho výběrka, teď to pravděpodobně hodnotí, už možná i znají toho, kdo to bude zpracovávat, na to teda budou realizovány výrobní výbory, my budeme taky přizvaní, abychom k tomu měli co říct, protože týká se to převážně nás, Troubek. Ta samotná realizace, těžko říct, je tam nějaký stanovený harmonogram, povolení samotné 2-3 roky a pak realizace 2 roky asi, takže asi 5 let v ideálním případě. No a obec samozřejmě furt řeší výkupy pozemků, od těch dotčených majitelů. Těch je asi 230. Nějaké pozemky už máme odkoupené za ten necelý rok, co jsme tady, máme i smlouvy. Jedna možnost je kupní smlouva, další smlouva je o smlouvě budoucí kupní, ta by nám stačila. Takže i ty kupní smlouvy a smlouvy o budoucí kupní smlouvě podepisujeme.

Otázka: Jaké škody byly v roce 1997 a 2010 v této obci?

Odpověď: Já jsem to někde zaregistroval, ale opravdu vám tady nechci střílet, kolik to bylo milionů nebo miliard. Ale fakt nechci střílet od boku. Fakt nevím.

Otázka: Když porovnáme povodně v roce 1997 a v roce 2010, jaké složky v těch letech zasahovaly?

Odpověď: Tak armáda ČR tady byla v tom 97, nějaká jejich složka civilní ochrana nebo tak nějak se to jmenovalo, ti tady zasahovali, to si uvědomuji, samozřejmě spoustu dobrovolníků ať už organizovaných nebo samostatných. Samozřejmě troubečtí hasiči a troubečáci jako fyzické osoby tady pomáhali. Policie ČR. 2010

to samé. To Povodí Moravy asi taky tady byli v tom 1997 předpokládám, 2010 také. Ti, co jsem říkal, kromě té civilní obrany, to nějak stát rozpustil, to vím, že už nefungovalo tehdy.

Otázka: Zaznamenali jste rozdíl při řešení povodní v tom roce 2010 oproti roku 1997, byl ten postup jiný? Bylo v něčem lepší nebo horší?

Odpověď: Určitě, co bylo pozitivní, tak byla ta informovanost. Ten informační a hlásný systém se zdokonalil. I asi ta předpověď té povodně a informovanost pro ty lidi. Prioritně samozřejmě pro nás, pro obec a pak jsme ty informace předávali dál jako spoluobčanům.

Otázka: V tom roce 1997 ti lidé se to dozvěděli jakým způsobem a kdy se to hlavně dozvěděli?

Odpověď: Spoustu lidí z Troubek dojíždělo do Přerova a tam někdy v těch odpoledních hodinách toho 7. 7. 1997 tuším, tak už tam ta voda byla. Asi si nikdo nedokázal představit, že by ta voda došla do Troubek, ale už to asi mohli někteří lidé tušit, že ta voda se sem dostane. Ale že by někdo oficiálně informoval ty lidi, že už je to v Přerově, to ne, to ze strany obce nebylo. Čili oni to zjistili, já sám mám tu zkušenost, že jsem tehdy měl 19 roků, tedy nikdo ty lidi neinformoval, co se týče obce, hlášení rozhlasu nevím, jestli tehdy fungovalo, možná, že jo, ale fakt si to nepamatuji. Pamatuji si, že jsme se byli podívat na poli z té severní strany u Bečvy a tam už prostě tekla voda a pak v noci to vlastně došlo až do Troubek. Čili když to natíkalo, když to bylo před domem, tak jsme začali u rodičů, kde jsme bydleli, přenášet nábytek, bedničky a všechno prostě do patra, ale to už asi bylo celkem pozdě, ale co se dalo tak se zachránilo, ale v rámci toho bydlení. Ne, že bychom mohli jít někam jinam do školy nebo někam a mohli bychom to dát do haly a vystěhovat věci a tak. To se nechalo tam.

Otázka: Co se týče pomoci lidem po těch povodních, kdy třeba některým nezůstalo vůbec nic, byla jim poskytnuta nějaká pomoc?

Odpověď: Samozřejmě byla, už v noci tehdy tady začali lítat vrtulníky armády ČR a začali převážet lidi helikoptéry. Nejvyšší místo bylo asi u fotbalového hřiště, tam bylo nějaké parkoviště a tam ty lidi vždycky vysazovali. Oni byli třeba na

střechách těch popadaných domů. Měli zajištěné náhradní ubytování. Někteří byli v Tovačově, někteří v Přerově, někteří až v Lipníku v kasárnách, všude možné po okrese Přerov. Měli zajištěné oblečení, ubytování, stravu, řekl bych, že všechno.

Otázka: A finanční pomoc na obnovu bydlení byla poskytnuta?

Odpověď: Víím, že tu jsou postavené domy Českého červeného kříže, nevím, jak moc se na tom spolupodílel nebo jestli to financoval celé, některé domy tu jsou. To je asi otázka ne někoho jiného, mě se to netýkalo. Nevím, jestli další finanční dary šly. Víím, že na obec ano, postavili se z nějakých úvěrů tady ty DPS, my tady máme 89 bytů postavených po té vodě v 97, postavený dům lékaře, protože nám spadla i ordinace lékaře, takže tady ty pomoci proběhly od státu. Pro lidi nevím, jestli proběhly třeba bezúročné půjčky.

Otázka: Zaznamenali jste, že by se lidé po těch povodních spíše stěhovali do jiných míst nebo si ty domy opět vystavěli tady?

Odpověď: Já bych řekl, že v řádu jedinců se ti lidi přestěhovali pryč, ale pouze jedinci.

Příloha č. 3 rozhovor

Rozhovor č.3

Respondent: Vlastimil Zatloukal

Postavení: bývalý velitel a současný starosta místních hasičů

Otázka: Byl jste a jste i v současné době velitelem místních hasičů?

Odpověď: V tu dobu jsem byl velitelem, teď jsem starostou.

Otázka: Jste členem povodňové komise?

Odpověď: Byl jsem, teď už nejsem.

Otázka: Jak často se ta povodňová komise scházela, když jste byl členem?

Odpověď: Když byl relativní klid, nehrozilo nebezpečí, tak jsme se scházeli třeba jednou za půl roku, ale když byla voda nebo byly nahlášeny povodňové stupně, tak jsme se scházeli každý den. Potom už jsme byli denně na krizovém centru.

Otázka: Mimo ty povodně, co jste na těch schůzích všechno řešili?

Odpověď: Nejvíce co se řešilo tak bylo, starost o občany, to znamená náhradní ubytování, evakuace, zajištění stravy a tady tydlety věci kolem toho, které vlastně když by hrozila ta voda, přišla do vesnice, abychom se o ty lidi dokázali postarat, to byla nejdůležitější priorita. Vždycky je to takhle, že první je záchrana osob, záchrana zvířectva, majetek. Takový je postup.

Otázka: Jaký byl průběh obou povodní jak v roce 1997 tak 2010, jestli byste rozebral, jak ty povodně probíhaly, jak začali, jak jste se o nich dozvěděli?

Odpověď: Jak bych začal, jak bych to zhodnotil. Já jsem teda řídil obě, můžu říct, takže můžu srovnávat velice dobře. V tom roce 1997 vlastně nám přišlo z okresu, z okresní povodňové komise, že se blíží voda, první stupeň, druhý stupeň, třetí stupeň atd., takže nastoupila ta povodňová hlídka a hasiči vlastně. My jsme byli v té povodňové komisi vesměs samí hasiči plus teda starosta. No a vytvořily se určité body po toku řeky Bečvy, kde jsme měli vlastně ty měrná místa a zjišťovali jsme, jak voda stoupá, nestoupá atd. To bylo vlastně ten den, přšelo soustavně jo, takže jsme to objížděli co hodinu, jsme zjišťovali jak ta hladina, jestli jde nahoru

nebo kulminuje atd. Voda se pořád zvedala no a bylo myslím, já nevím, večer kolem 8 hodiny, půl 9 jsme dostali zprávu na povodňovou komisi, že řeka Bečva kulminovala, to znamená, že už se nezvedá. V tu dobu jsme teda objeli ty naše měrná místa a vlastně naše Bečva, která protéká vesnicí měla ještě metr 32 do vybřežení, to znamená z naší strany jako nehrozilo nebezpečí že by nás tady ta naše Bečva, která protéká tady zatopila, načež v půl 11 večer přišla vlna asi 2 metrová nebo metr a půl, která vletěla do vesnice, ovšem přilétla z úplně jiné strany než jsme čekali, to znamená od Přerova no a během, to bylo půl 11 večer a během třičtvrtě hodiny byla vesnice pod vodou, celá sakum prásk jo. Takže nebylo v tu danou situaci jednak, vletěla tady od Přerova, nevím, odkud jste přijeli od Přerova? No tak tam v té části, jak je to zubní středisko, tam byla trafačka, tak tam vletěla voda, tím pádem vesnice byla po tmě, přestalo všechno fungovat a tma, tma, tma a voda, voda a voda, nic víc. Takže v tu danou situaci se nedalo nic dělat, tak jsme čekali vlastně, až se rozední a co bude ráno. Když se ráno rozednilo, v tu noc vlastně to jenom jste slyšeli, jak to začalo praskat jo, baráky začaly padat a různé věci okolo toho, křik, volání o pomoc, nešlo nikomu pomoci. V tu dobu hasiči neměli člun, neměli vysílačku, nebyli telefony, nebylo nic. Nic neexistovalo. Nic takového neexistovalo.

Otázka: Takže nějaká koordinace nebyla vůbec žádná, ani z vyšších míst, nic takového?

Odpověď: Nic nebylo, já říkám, v roce 1997 se celá republika učila na povodních na Moravě jo, protože do té doby nic takového nebylo a v tuto dobu opravdu se všichni učili jak veškeré složky záchranného systému nebo IZSu se učili, jak se chovat a jak to koordinovat na povodních, neřeknu v Troubkách, ale na Moravě. Tudíž, jak se ráno rozednilo, jen abyste věděli, tady bylo do třičtvrtě okna vody, tady v této místnosti. Tady bylo no do třičtvrtě okna bylo vody.

Otázka: Takže tady tato část obce byla nejvíce zasažena nebo to bylo někde více?

Odpověď: Nejhorší byla tady jak je ta sportovní hala, tak tam ty čtyři ulice byly celé spadené, to je nejstarší zástavba obce Troubky, takže tam ty byly celé na zemi, celé ty čtyři ulice byly spadené. No tudíž ráno jak se rozednilo, tak člověk teprve zjišťoval. Já jsem přišel domů, já nevím kolik bylo, půl třetí ráno jsem se

dostal domů. Tady už vlastně u nás byli, to máme na patro, tak tedy sousedi z celé ulice už byli u nás nahoře. Ráno asi ve 3 hodiny spadl tady ten sousedův barák a spadl tady k nám do průjezdu a opřel se tady o ten náš dům. No tak jsem říkal nic, musíme se evakuovat. Tak se ráno rozednilo, ale jak evakuovat, když nic nebylo. Prostě kdo měl s těch domácích ty nafukovací sportovní čluny, tak se to nafouklo a tím se jezdilo po vesnici atd. atd. To bylo vlastně z neděle na pondělí. A ve středu vlastně. V úterý se nic nedělo, jen co jsme my se snažili. Až potom ve středu vlastně začala ta evakuace koordinovaná, to znamená, že sem najížděly profesionální jednotky z celé republiky, které už měly motorové čluny atd. a trochu té vybavenosti. Tady z letiště piloti vrtulníků, tady myslím 4 vrtulníky létaly, jeden policejní dělaly záchranu vlastně ze vzduchu. To bylo v kostce to nejzákladnější z toho prvopočátku té povodně, která vlastně sem přišla. Nebylo žádné spojení s lidma, nevěděli jsme, kolik je mrtvých, kolik přežilo, nepřežilo, kde jsou, nejsou, kdo stačil utéct před povodní, kdo zůstal jo, takže prvopočátek byl ráno evakuovat lidi, zajisti pro ně náhradní ubytování a vůbec zjistit, kde ty lidi všude jsou, jestli si je nevzala rodina a neodvezla, atd. bylo to strašně chaotické a nikdo nevěděl, kde kdo je. Trvalo nám to, bych řekl, tak týden, než jsme to dali nějak dohromady ty počty, kde ty lidi jsou, jestli jsou v kasárnách nebo jsou na LDNce nebo jsou tam onam prostě tak různě. Sami jsme nevěděli kde všady ani jsou, takže dalo to hodně práce, než se to vlastně zkoordinovalo a dostalo to nějaký ten řád, jak já říkám tu štábní kulturu, aby se dalo něco kolem toho dělat.

Otázka: Co se týče protipovodňových opatření kromě hlídkové činnosti, bylo tady něco dalšího? (polder například)?

Odpověď: Ne ne ne, dřív co jsem, já hodně študuju historii atd., oni ti naši předkové nebyli hloupí, tady byly dvě hráze, jedna byla na jarní tání a druhá byla na, jak bych to řekl, na ty povodně. Takže jedna byla nižší a jedna byla vyšší. Novodobý zemědělci všechno zrušili. Byly remízky, bylo všechno, kde zadržovali tu vodu. Dneska nic není. Dneska hráze jsou rozorané, ty co měli oni ti zemědělci kolem těch svých políček, aby tam ta voda jim to zabránila. Dneska nic není, dneska je všechno zrušené, remízky jsou vykácené, všechno je pryč, takže dneska už ta voda se dostane, kam chce.

Otázka: V tom roce 1997 přišla vám potom nějaká pomoc od okolních obcí, od státu co se týče třeba i té materiální, finanční atd. nebo i těm lidem vlastně v té obci celkově na tu obnovu?

Odpověď: Jak říkám v tu středu začala ta humanitární pomoc z té republiky od těch lidí, naváželo se sem hlavně pití, protože nebylo co pít nebylo co jíst, tak nějaké ty suchary to pití, ta balená voda, tydlety věci, to začalo v tu středu vlastně, jenomže nebylo kde to skladovat, že takže jsme to skladovali tam na hřišti prostě na hromadu venku, hasiči to tam pak hlídali jedno s druhým, než se něco dělo, Jednak i ty materiální věci třeba lopaty jo košťata a takovéhle věci, to všechno pak začalo fungovat. Co se týká těch věcí pomoci, jak jsem předeslal předtím, začaly najíždět ty jednotky ať to byly tady Plzeňáci, Karlovy Vary tady byly, já nevím já si ani nevzpomenu, špičku vlastně když to bylo v největším proudu tak tu bylo asi 106 jednotek hasičských v tu dobu, takže ne že by jsme nevěděli, všechno jsme dali dohromady, ale bylo to prostě takové, že tady bylo obrovské kvantum lidí cizích z celé republiky, my jsme je museli nakrmit, my jsme se o ně museli postarat, někteří měli jídlo svoje ale atd. Dovedete si představit obrovské kvantum lidí, kteří se tady pohybovali, všechny neznáte, je to hasič, není to hasič, je to dobrovolník, není to dobrovolník, je to nějaký ... to prostě nikdo nevěděl. Takže asi tak.

Otázka: Když byste měl srovnat s tím rokem 2010, jak ty povodně právě probíhaly, co třeba bylo lepší?

Odpověď: Ještě vám řeknu, v roce 1997 byla ve vesnici voda 15 dní, než jsme ji dostali ven, jako na sucho když to řeknu. Než jsme ji odčerpali atd. atd. Jak už jsem předeslal, v roce 1997 se všichni učili na povodních. V roce 2010 když tady vznikla povodeň, už to bylo jiné. Musím říct, už to mělo hlavu a patu, už to bylo koordinované. Už jsme věděli, co a jak, už jsme čekali tu vodu z které té strany přijde, zase přišla tam, odkud přišla jo, co se týká množství vody, bylo o půl metru méně než v roce 1997. To znamená, bylo po parapetní desky plus minus. Už to mělo štábní kulturu, za tu dobu se jednotky profesionálních hasičů vybavily spoustou techniky, ať byly motorové čluny, i naše jednotka už měla člun motorový. Byly vysílačky, byly mobilní telefony, už člověk to spojení měl. Zavolaš sis kam chtěl, potřeboval, to všechno se dalo zařídit. Ta koordinace opravdu už byla

o něčem jiném. V tom 97 nebyla, tady je totiž ten systém odpadních vod je přes, tady je nejnižší místo tady kousíček, kde je přečerpávačka, kam jde všechna voda a ona to pak táhne z vesnice ven. Nešla elektrika, nešla přečerpávačka. Nebyl záložní zdroj. Takže dnes už je tam záložní zdroj. Nebo už v tom roce 2010 už to byla prioritou jednak moje, kterou jsem mermomocí na to stál, ať ten záložní zdroj tam je. Tak se tam vybudoval. A taky musím říct, že v roce 2010 když přišla voda, tak asi 40 minut stačila brát ta přečerpávačka vodu kanálama, že odtíkala pryč. Pak už to nestíhala bohužel. Ale 40 minut vlastně podržela, to je toho půl metru níž. Byl už systém jednak to spojení vysílačkama, telefonama, dalo se všechno zařídit. Zavolali jste, potřebuji to a to, přijeli, poslali atd. Bylo to o něčem jiném. A vodu jsme dostali z vesnice na druhý den. Protože jednotky profesionálních hasičů mají určitě, jste již slyšeli, ty vysokokapacitní čerpadla, takže tady přijeli kluci z Liberce, 4 soupravy s velkým čerpadlem. Tady je ČOV, tam to postavili, a vlastně stahovali celou vodu, dokonce to bylo tak, že nestačila ani přitékat, tolik to čerpadlo bralo, takže bylo to úplně o něčem jiném.

Otázka: Vzpomněl byste si v tom roce 2010, které složky tady zasahovaly?

Odpověď: Byly profesionální hasiči, dobrovolní hasiči, záchranná služba, Policie ČR a dobrovolníci. Tyhle ty složky zasahovali v 1997, jenomže za tu dobu byla už ta vybavenost nějaká jiná, takže to bylo o něčem jiném.

Otázka: Byly tu případy nějakého rabování v době povodní?

Odpověď: Jojo, vlastně my jsme tu vesnici vystěhovali sakumprásk do té středy a zůstalo nás tady asi 40 nebo 50 hasičů a kluků tzv. domobrana, kdy začali již najíždět ty rabovači atd. bylo. Nebudu rozvádět kdo, kde, jak. Byli to hlavně nájezdníci, nikdo z domácích.

Otázka: Většina lidí po povodních zůstala a obnovili si domy nebo raději odešli z vesnice?

Odpověď: Většina lidí tady zůstala, co vím a co máme nějaké informace, tak odešlo asi do 15 osob. A to vlastně, že tady zase pak najížděly různé firmy, pomoci, nabízeli práci i s bydlením a tito lidé toho využili a vlastně roztrkali se po celé republice, odešli, kam chtěli s rodinami, kde dostali nabídku zaměstnání,

ubytování, jejich dům spadl, necítili se na to, že si postaví nový nebo se nechtěli zadlužovat. Takže říkám do 15 lidí odešlo v tu dobu po tom 97 roku. 2010 už nikdo.

Otázka: Mají tady hasiči už nějaké vybavení proti povodním?

Odpověď: Za celou dobu těch 23 nebo 24 let, se nic neudělalo, co se týká ochrany obce. To je pořád stejné, jaké to bylo. Nic se nevybudovalo, nic se neudělalo, pořád se řeší a až se něco vymyslelo, tak se zjistilo, že nejsou peníze. Takže nic není ze strany státu nebo obce nějaká protipovodňová ochrana. Co se týká vybavení hasičů, tak určitě ano, tak jak jsem podotkl, ten motorový člun, ty další věci, ale nic protipovodňového, jsou to pouze základní věci. Ty vysílačky jsme dostali, a kde co všechno, vybavení, oblečení do vody, ty suché obleky atd. to všechno máme, ale znovu říkám pro ochranu obce se neudělalo nic, je to pořád stejné.

Otázka: Kde vidíte chybu, že není nic vytvořené?

Odpověď: Ve státní správě. Hlavně z legislativního vymezení. Tam je to strašné, co vím, tam jsou dvě ministerstva jo, my jsme navrhli svoji ochranu, to se nelíbilo povodí Moravy, to navrhlo svoji, s tím jsme zase nesouhlasili my. Mimochodem já jsem proti ohrázení obce, já i když by bylo nějaké referendum, které již mělo být asi 5x, ale zatím k tomu nedošlo, tak já budu zásadně proti tomu, aby se stavěla hráz, protože já jsem byl i v Čechách, kde ty hráze byly a protrhly se a napáchaly větší spoušť, než byla tady. Dle mého názoru je lepší, když se rozlévá voda volně, než když ji uděláme hráz. Měla tady být 4m vysoká hráz a nikdo si nedokáže přestavit, co se stane, když se to protrhne. Když už se to má stát, tak se to stane kdykoliv, jelikož Troubky jsou v záplavovém území, takže je pro mě lepší, když voda se rozlévá postupně po celé délce, než když by měla proletět nějakým koridorem.

Otázka: Na území obce byla vytvořena občany nějaká hráz tzv. načerno?

Odpověď: No to jsme dělali my, to nebylo na černo. Loni nebo předloni přišlo stanovisko, že se to musí odstranit, že je to černá stavba. Nikomu to do této doby nevadilo. Ale kdybychom to nepostavili, tak ta voda je tady již 10x do té doby. Tam chybělo 100m hráze, tak jsme to tam 2010 navezli a udělali tu ochranu proti

tomu, aby se předešlo větším škodám. Nedávno možná 2-3 roky přišlo ze stavebního úřadu, že je to černá stavba, že to někomu vadí, ale nebouralo se to, stále to tam je.

Otázka: Váš názor je, že ohrazení obce hrází je špatně, jaké je tedy podle vás nejlepší varianta opatření?

Odpověď: Vyčistit koryta řek, jediné řešení. Když mi bylo 12 let, v řece Bečvě, kde jsme se chodili koupat, bylo 4,5 m vody, dnes ji přejdete po kolena. Je tam takový nános, jelikož Bečva jako taková je šterkonosná. Takže každý rok při zvýšené hladině Bečva přinese něco, co se usadí. Já tu žiji 70 let. V roce 1986, kdy ten starý železný most, když jsem si klekl, tak jsem dosáhl na hladinu vody. Tak byla vysoká voda. Letos jsme měli 1,30 m ještě do vybřežení a vesnice byla pod vodou. Dnes se nesnaží udržet vodu v korytě, ale dávají jí prostor např. poldry. Zamě by bylo lepší vyčistit koryta řek, udělat pořádné břehy a zabezpečení a nemusíte nic stavět. Když jsem to ještě řešil, tak jsem říkal, vyčistěte řeku. Byli tady lidé z ministerstva zemědělství, ministerstva životního prostředí, ochránci přírody, a jeden z nich těch lidí mi říká, „Pane Zatloukale, ale v té řece je život, co uděláme s těmi živočichy“ na to jsem odpověděl „já to vím, že tam jsou, ale tyto živočichy, když přesunete, tak začnou znovu žít, ale člověka, když přesunete, žít už nebude“. Dále jsem mu řekl, že chci zabezpečit obec Troubky před povodní, nechci nic ničit. Musíte se dívat na to co je potřeba udělat pro lidi. Já mám zvířata rád, ale priorita je pro mě občan vesnice, ve které žiji.

Otázka: Je tady nějaký informační systém pro lidi, jak se chovat v případě povodní?

Odpověď: To všechno tady funguje, jednak když se něco děje je tady rozhlas, když nefunguje, tak hasiči svými rozhlasy nebo sirénami, tak zabezpečují po vesnici, co a jak. Lidi vědí ty evakuační balíčky, co tam má být, co si mají vzít, shromaždiště je také dané. Tohle dřív nebylo, všechno až po tom 97 roce se dalo do kupy.

Otázka: Máte ještě nějaké poznatky k povodním, které byste rád uvedl a doplnil?

Odpověď: Když si vezmete, jak vzniklo to opatření, které vzniklo, a začala se ta vesnice dávat do pořádku, tady bylo spadeno 360 domů, to je více jak půl vesnice. Bylo tady 9 mrtvých spoluobčanů. Když jsme je našli, nemohli jsme nic, museli jsme počkat na policii na kriminálku a v této dané situaci i když byl vyhlášen krizový stav od hejtmana, tak nám s nimi nedovolili nic dělat. Co se týče demolice domů, obec zaplatila hrozná peníze za odvoz sutí různým firmám, protože v našich silách nebylo vůbec to zabezpečit. Chtěl bych zmínit Armádu ČR, konkrétně útvary COčka. Tady přijelo týden po povodni vojsko, CO z Kutné hory. Tito vojáci tady byli do 15 prosince. Odedřeli veškerou práci, co se týče úklidu, rozebírání baráku atd., úžasní lidé a úžasná spolupráce s nimi. Věděli přesně, co mají dělat, věděli, jak se chovat. Například, když jsme začali likvidovat dům, vždycky jsme dovedli toho majitele, oni si jej vzali, „babičko měla jste někde něco cenného?“ Oni to rozebírali po cihle až třeba ten noční stolek se zlatem nebo penězi našli. Takže ta citlivá stránka pro tyto lidi úžasná. Bylo to celé hodně náročné. Snažili jsme se. Padlo spoustu obvinění, trestních oznámení jak na moji osobu, tak že jsme dělali něco špatně, že jsme to měli dělat jinak. V takové situaci, ten člověk, který za to zodpovídá, ať to byl starosta nebo já, nebo velitel, když něco rozhodne, tak si za tím musí stát. Někdo to rozhodnout musí. Pro mě byly tehdy priority lidé, zvířata a majetek.

Otázka: Cítíte z lidí v současné době strach nebo obavy?

Odpověď: Strach mají všichni, vždycky. Jak déle prší, tak všichni se schází tady u mostu a dívají se na vodu, jak to stoupá nebo nestoupá. Ten strach v těch lidech je. Dneska my pomalu odcházíme a ti mladí neví co to je, nějak se o to nezajímají. Kdo to neprožil, tak mi říká „jak jsi to mohl přežít?“ My jsme třeba nespali, děti byly tehdy ve školním věku, tak jsem manželku s dětmi dal do vrtulníku a oni odletěli a třeba měsíc jsme se neviděli. Myslím, že bydleli v kasárnách na Želatovské. Poskytovali se kasárny, internáty v Přerově, starším občanům LDN. Bylo o ně postaráno. Chodil tam psycholog, doktoři a dostávali stravu. Po této stránce dobré. Ale horší to bylo tady, když jsme sháněli pro 500-600 lidí stravu každý den, teď kde to vařit, tady nefungovala kuchyně, tak jsme museli sehnat o vojáku z Olomouce RTZ to je rota technického zabezpečení, která má kuchyň. Oni přijeli, rozbalili kuchyň, jídelnu, stany, ale veškerý proviant, jelikož na to

armáda neměla peníze, tak musela zajišťovat obec. Oni nám vždycky napsali, co je potřeba, tak se to muselo poobjednávat. I pro naše občany, kteří zůstali. Bylo to hodně náročné, ale zvládlo se to.

Otázka: Jak to bylo tehdy s pojištěním majetku?

Odpověď: To byl jeden z největších problémů v obci v roce 1997. Ten, kdo měl pojištěný dům, na už Vánoce už většinou bydlel v novém. Byl však rozdíl mezi pojišťovnami. Například pojišťovna Morava, která tehdy vznikla nebo fungovala krátce, tak kdo byl u ní pojištěný, dostal 1000,- Kč a tím to skončilo, jelikož zkrachovala. Nejlépe na tom byl monopol české pojišťovny, který vyplatil částku, kterou měli s ní lidé sjednanou. Na mém domě jsme měli pojištěný pouze dům bez pojištění domácnosti. Na domě vznikla škoda za 750 000,- korun a na majetku necelého půl miliónu. Nám bylo vyplaceno těch 750 000,-. Na majetek jsme nedostali nic. V roce 2010 jsme měli už i pojištění domácnosti, takže jsme dostali vše, tam byla částka asi o 200 000,- nižší než v roce 1997. Dnes je obec rozdělena do 4 lokalit. Pokud jste ve 3. lokalitě, tak vás pojišťovny pojistí, ale jakmile jste již ve 4. už vás nepojistí. Když se stavěly v roce 1997 nové stavby, tak u každé byla stanovená výška, nad kterou se mělo stavět. U nás je asi 1,05 m. Kdo to v roce 1997 dodržel, tak v roce 2010 vodu v domě neměl.